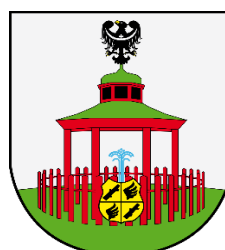
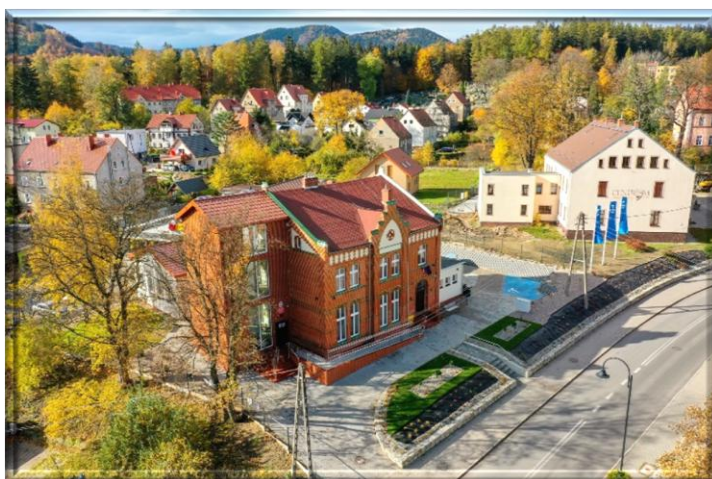

DIAGNOZA POTRZEB I POTENCJAŁU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ MIASTA JEDLINA-ZDRÓJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Jedlina-Zdrój
Maj, 2023

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. SAMORZĄD LOKALNY WOBEC USŁUG SPOŁECZNYCH	3
1.1 CENTRA USŁUG SPOŁECZNYCH JAKO KOORDYNATOR USŁUG SPOŁECZNYCH W GMINIE	4
2. METODOLOGIA BADAŃ.....	6
3. CHARAKTERYSTYKA GMINY JEDLINA-ZDRÓJ	7
Struktura Demograficzna Gminy Jedlina-Zdrój.....	7
Rynek pracy i sytuacja gospodarcza	10
Edukacja i wychowanie.....	12
Kultura, sport i rekreacja.....	13
Opieka zdrowotna	14
Bezpieczeństwo publiczne	154
Działalność organizacji pozarządowych.....	15
Pomoc społeczna.....	16
4. ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	19
5. ANALIZA DANYCH ZASTANYCH	210
6. SPOTKANIE SIECIUJĄCE.....	276
7. ANALIZA MATERIAŁU BADAWCZEGO	287
8. WNIOSKI Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY	421
9. REKOMENDACJE W ZAKRESIE OFERTY USŁUG SPOŁECZNYCH	443
10. PODSUMOWANIE.....	476

WPROWADZENIE

1. SAMORZĄD LOKALNY WOBEC USŁUG SPOŁECZNYCH

Zadania związane z funkcjonowaniem sfery społecznej są w świetle polskiego prawa w dużej mierze domeną aktywności jednostek samorządu terytorialnego. Do władz samorządowych należy m.in. dbałość o zaspokojenie podstawowych potrzeb, gwarantujących mieszkańcom życie w warunkach nie naruszających zasady godności człowieka. Umożliwić to mają między innymi usługi społeczne w obszarze pomocy i integracji społecznej, obejmujące „działalność pracowników socjalnych i innych, polegającą na promowaniu zdrowia i dobrostanu ludzi; na pomaganiu ludziom, aby stali się bardziej samowystarczalni; na zapobieganiu uzależnieniu od pomocy; wzmacnianiu więzi rodzinnych; przywracaniu jednostek, rodzin, grup i społeczności do pomyślnego funkcjonowania społecznego” (Szarfenberg 2010). Są to działania skierowane na człowieka, których celem jest kształtowanie i wzbogacanie jego zasobów społecznych, fizycznych i intelektualnych (Cyrek, Mikuła-Bączek 2008, s. 449). Zadania te obejmują:

- odpowiadanie na potrzeby lokalne przez zagwarantowanie realizacji podstawowych usług;
- rozwój metod realizacji usług oraz pozyskiwanie informacji o nowych potrzebach;
- zapewnienie niezawodności działania systemu świadczenia usług.

Kluczowe dla uchwycenia znaczenia usług społecznych w kontekście pomocy społecznej – a zwłaszcza jej placówek funkcjonujących na poziomie gminy – jest przyjrzenie się różnym funkcjom usług i konsekwencjom ich świadczenia. Usługi społeczne usamodzielniają, upodmiotowiają, zwiększają możliwości i przywracają do pomyślnego funkcjonowania społecznego. Ich celem jest kształtowanie zachowań ekonomicznych, rodzinnych, obywatelskich, a także wzmacnianie więzi społecznych i rodzinnych. Efektem będzie zatem zaspokajanie potrzeb społecznych, łagodzenie nierówności społecznych i wyrównywanie szans życiowych (Szarfenberg 2010). Zarządzanie tak rozumianymi usługami społecznymi przyjmuje postać zestawu działań, na który składa się: planowanie, organizowanie, motywowanie oraz kontrola zasobów organizacyjnych, ludzkich i finansowych. Działania te zmierzają do świadczenia usług społecznych poprawiających sytuację osób i grup najuboższych, zwiększających ich samodzielność, wzmacniających więzi i dążących do integracji społeczności lokalnej. Stymulowanie w ramach polityki społecznej tworzenia więzi i mechanizmów współdziałania w środowisku jest możliwe, wymaga jednak budzenia potencjału ludzi i dlatego powinno być skierowane do wszystkich mieszkańców danego środowiska, tworzących naturalną wspólnotę lokalną, a nie tylko do klientów pomocy społecznej. Taką możliwość daje utworzenie Centrum Usług Społecznych.

1.1 CENTRA USŁUG SPOŁECZNYCH JAKO KOORDYNATOR USŁUG SPOŁECZNYCH W GMINIE

Przyjęta przez Radę Miasta Jedlina-Zdrój Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818) mówi, że centrum usług społecznych, jako instytucja odpowiedzialna za realizację usług społecznych na poziomie lokalnym, powinno opierać swoje działania na dobrze rozpoznanych potrzebach i potencjale społeczności oraz ma zadanie okresowego przeprowadzania diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych.

W związku z tym w Gminie Jedlina-Zdrój przeprowadzona została taka diagnoza, a raport z niej zawarty jest w niniejszym dokumencie.

Celem badania była identyfikacja potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Jedlina-Zdrój w zakresie usług społecznych.

Zgodnie z Ustawą o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych, usługa społeczna to:

- wsparcie w obszarze określanym w polityce społecznej jako „sfera społeczna” (współtworzą ją 14 wymienionych przez ustawodawcę zakresów),
- o charakterze niematerialnym (świadczenie pieniężne i pomoc rzeczowa nie są usługami społecznymi w rozumieniu ustawy),
- świadczone bezpośrednio (zakładany bezpośredni kontakt usługodawcy z usługobiorcą),
- przez osoby mające odpowiednie kwalifikacje (definicja nie ustanawia własnych wymogów kwalifikacyjnych, ale uznaje za obowiązujące wszystkie takie wymogi sformułowane w innych aktach prawnych).

Usługami tymi - zgodnie z brzmieniem art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818) - są działania z zakresu:

1. polityki prorodzinnej (zapewnienie kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej; zapewnianie opieki nad dziećmi do lat trzech oraz w wieku przedszkolnym; doradztwo, zapewnienie dostępu do informacji oraz poradnictwo w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży),
2. wspierania rodziny (różne formy pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i działania mające na celu przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania jej funkcji),
3. systemu pieczy zastępczej (zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców),

4. pomocy społecznej (działania mające na celu wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie są w stanie sobie poradzić, wykorzystując własne możliwości i uprawnienia),
5. promocji i ochrony zdrowia (uświadomienie ludziom ich ogromnych możliwości w zakresie ochrony i wspierania własnego zdrowia; przekonanie ich, że troska o własne zdrowie jest jednym z ich podstawowych zadań i że każdy człowiekowi może oddziaływać na własne zdrowie, w sensie jego poprawy i utrzymania),
6. wspierania osób niepełnosprawnych (różnego rodzaju, w tym finansowe wsparcie niepełnosprawnych i ich opiekunów),
7. edukacji publicznej (szeroko rozumiana działalność oświatowa, szkolna i pozaszkolna, w tym remonty istniejących i tworzenie nowych obiektów, utrzymanie placówek, w tym szkół specjalnych i integracyjnych),
8. przeciwdziałania bezrobociu (wsparcie dla osób bezrobotnych i aktywizacja lokalnego rynku pracy),
9. kultury (szeroko rozumiana kultura, w tym prowadzenie bibliotek gminnych i innych instytucji kultury; ochrona zabytków i opieka nad zabytkami),
10. kultury fizycznej i turystyki (sprawy kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych),
11. pobudzania aktywności obywatelskiej (sprawy wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej),
12. mieszkalnictwa (działalność na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych rodzin zamieszkujących gminę),
13. ochrony środowiska (wszystkie działania, podejmowane na rzecz zachowania środowiska naturalnego w jak najlepszym stanie; naprawianie wyrządzonych już w tym obszarze szkód, jak i zaniechanie destrukcyjnych posunięć względem wszystkich ożywionych i nieożywionych elementów przyrody),
14. reintegracji zawodowej i społecznej (działania na rzecz integracji ze społecznością lokalną osób wykluczonych społecznie lub ekonomicznie, identyfikacja takich osób i ich wspieranie poprzez pomoc sąsiedzką, instytucje opieki społecznej i organizacje pozarządowe).

Centrum Usług Społecznych ma odpowiadać za zintegrowanie usług, które obecnie są świadczone na poziomie gminy, wspierać ich efektywność, dostępność a także odpowiadać za integrowanie usług publicznych (realizowanych przez instytucje samorządowe) i niepublicznych (m.in. organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw społecznych). Celem tego działania jest wspieranie procesu deinstytucjonalizacji i rozbudowy kapitału społecznego mieszkańców. Wobec czego prowadząc diagnozę koniecznym było objęcie analizą nie tylko potencjału i oferty instytucji samorządowych, ale także pozostałych instytucji funkcjonujących na jej terenie i w najbliższym otoczeniu.

W ramach wypracowanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Jedlina-Zdrój na lata 2023-2033, przyjmuje się podejście nastawione przede wszystkim na: wzmocnienie postaw aktywnych, wdrożenie modelu pomocy zintegrowanej, partnerskich działań instytucji i organizacji pozarządowych w stworzeniu lokalnego systemu rozwiązywania problemów społecznych. Opis ten odnosi się poniekąd także stworzonej wizji działania Centrum Usług Społecznych czyli „*Jedlina-Zdrój- Aktywność społeczna, integracja i partnerstwo*”

2. METODOLOGIA BADAŃ

W celu dokonania diagnozy w pierwszej kolejności podjęto próbę analizy statystycznej-desk research na temat dostępności usług społecznych w gminie, realizowanych działań, liczby osób korzystających z poszczególnych form wsparcia oraz ich struktury.

Diagnoza ma na celu ukazanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych w Gminie Jedlina-Zdrój, a w szczególności zidentyfikowanie istniejącego w środowisku lokalnym zapotrzebowania na usługi społeczne i określenie kierunków rozwoju Gminy.

Zakres diagnozy odnosił się do:

- identyfikacji uwarunkowań i możliwości społeczności lokalnej,
- identyfikacji poziomu potrzeb i zakresu świadczenia usług społecznych,
- usług obecnych w lokalnej polityce społecznej.

Celem diagnozy było zbadanie:

- Jaki jest obecny stan świadczonych usług w Jedlinie-Zdrój?
- Jakie są potrzeby w zakresie usług społecznych w Jedlinie-Zdrój?
- Jakie są obszary potencjału Jedliny-Zdrój?
- Jakie usługi społeczne są oczekiwane przez mieszkańców ?
- Jakiej oferty usług społecznych na terenie gminy obecnie brakuje?
- Jakie są czynniki hamujące rozwój Jedliny-Zdrój?

Badania wśród wszystkich grup zostały wykonane zgodnie z metodologią ilościową. Zastosowano badanie ankietowe za pomocą techniki CAWI (Computer Assisted Web Interviews). Technika ta polega na przeprowadzeniu ankiety, która jest dostępna online. Pozwala ona na anonimowość, dzięki czemu osoby biorące udział w badaniu czują się swobodnie. Część mieszkańców Gminy została przebadana w ramach techniki PAPI, czyli za pomocą papierowego kwestionariusza ankiety.

Kwestionariusz ankiety przygotowany został przy użyciu Formularzy Google (składał się on z metryczki oraz z kilkunastu pytań, odpowiednio dostosowanych do grup respondentów; większość pytań miała charakter zamknięty, ograniczający odpowiedź do kilku z podanych w ankiecie wariantów, pojawiały się również pytania otwarte, dające swobodę sformułowania

odpowiedzi). Kwestionariusz ankiety miał wersję papierową, napisy był czcionką o odpowiedniej wielkości, dla osób, które mogą mieć problemy ze wzrokiem.

Ponadto przeprowadzono analizę danych zastanych (desk research) - obejmującą analizę danych zawartych w dokumentach strategicznych, lokalnych planach i koncepcjach, raportach, a także ogólnodostępnych bazach danych (GUS, CEIDG, KRS itp.), Analiza dotyczyła dostępności usług społecznych w gminie, realizowanych działań, liczby osób korzystających z poszczególnych form wsparcia oraz ich struktury.

Niemal równolegle z analizą statystyczną, po wstępnym zapoznaniu się z zasobami gminy Jedlina-Zdrój, rozpoczęto realizację badań ilościowych – badanie internetowe CAWI oraz badanie z użyciem papierowego kwestionariusza ankiety PAPI. Mimo zastosowania różnych technik badawczych, za każdym razem wykorzystywano taki sam kwestionariusz ankiety. Działanie to miało na celu dotarcie do możliwie szerokiej i zróżnicowanej populacji mieszkańców gminy Jedlina-Zdrój

Badaniami ankietowymi (ilościowymi) objęte zostały w szczególności:

- pełnoletni mieszkańcy gminy Jedlina-Zdrój, z uwzględnieniem proporcjonalnego do struktury mieszkańców gminy doboru liczby kobiet i mężczyzn, wieku respondentów
- osoby funkcjonujące w ramach instytucji pomocowych gminy oraz ich odbiorcy.

Łącznie badaniami ankietowymi objętych zostało 68 pełnoletnich mieszkańców gminy Jedlina-Zdrój. Tematyka badania dotyczyła w szczególności zagadnień związanych z oceną jakości życia w mieście, dostępnością usług społecznych, oceną jakości usług społecznych, problemami i potrzebami mieszkańców w zakresie usług społecznych.

Zgromadzony w trakcie badań materiał, podlegał konsultacjom społecznym z przedstawicielami instytucji publicznych gminy Jedlina-Zdrój oraz działających na jej terenie organizacji społecznych. Zgłoszone uwagi uwzględnione zostały w ostatecznej wersji opracowania, podlegające konsultacjom społecznym.

3. CHARAKTERYSTYKA GMINY JEDLINA-ZDRÓJ

Struktura Demograficzna Gminy Jedlina-Zdrój

Jedlina-Zdrój to gmina miejska położona w województwie dolnośląskim, w powiecie wałbrzyskim. Oddalona jest o około 10 km od siedziby powiatu – miasta Wałbrzych oraz o około 80 km od stolicy województwa dolnośląskiego – Wrocławia. Teren Gminy zajmuje powierzchnię 17,45 km², co stanowi 3,4% powierzchni powiatu wałbrzyskiego. 43% obszaru Gminy to grunty leśne, z kolei użytki rolne stanowią 37% jej powierzchni. Pod względem geograficznym Gmina położona jest pomiędzy pasmem Gór Wałbrzyskich i Gór Sowich oraz posiada cechy miejscowości o turystyczno-uzdrowiskowym charakterze, co wpływa na jej atrakcyjność turystyczną.

Liczba mieszkańców według stanu na dzień 31.12.2022 r. wynosiła 4287 – 100%. W tym:

- kobiet 2292 (53,46%)
- mężczyzn 1995 (46,54%)
- dzieci do lat 5 – 193 (4,50%)
- dzieci w wieku 6-17 lat – 506 (11,80%)

Dorośli mieszkańcy w podziale na wiek i płeć

- kobiety w wieku od 18 do 59 roku życia – 1178 (27,48%)
- mężczyźni w wieku od 18 do 64 roku życia – 1123 (26,20%)
- kobiety od 60 wzwyż – 772 roku życia (18%)
- mężczyźni od 60 wzwyż – 376 roku życia (8,77%)

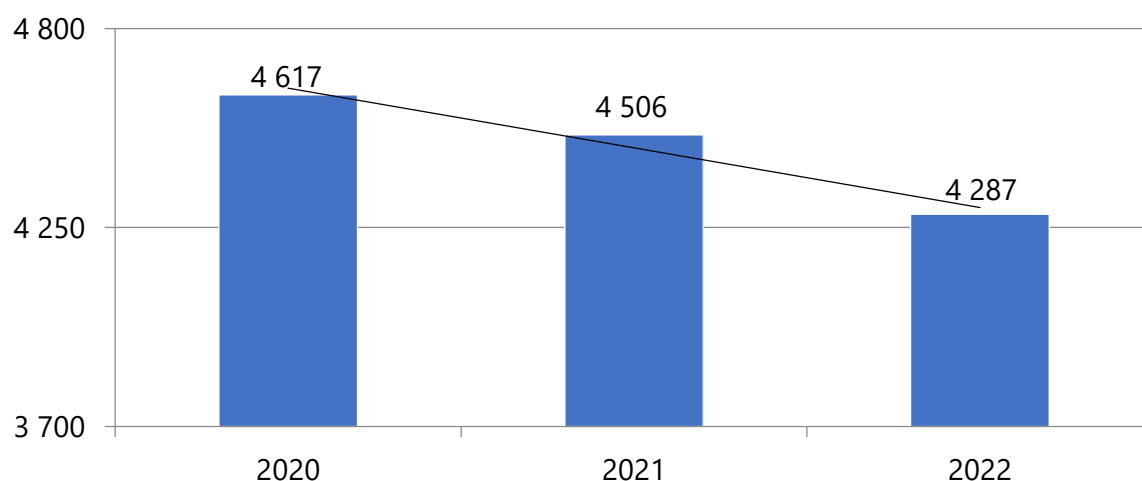
Seniorzy stanowią 26,77 % (1 148) ogółu mieszkańców Jedliny-Zdroju

Osoby w wieku produkcyjnym 53,68 % ogółu mieszkańców Jedliny-Zdroju

Dzieci i młodzież – 16,30 % ogółu mieszkańców Jedliny-Zdroju

Struktura demograficzna, będąca rezultatem procesów demograficznych w przeszłości, determinuje kształtowanie się zjawisk demograficznych i społecznych w przyszłości. Rozpoznanie istotnych cech, zjawisk i procesów społecznych jest także kontekstem dla weryfikacji kierunków dotychczasowych działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, a co za tym idzie umożliwia wnioskowanie dotyczące wymaganych w tym zakresie zmian, zarówno w odniesieniu do skali interwencji, jak i jej rodzaju.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Jedlina-Zdrój w latach 2020-2022

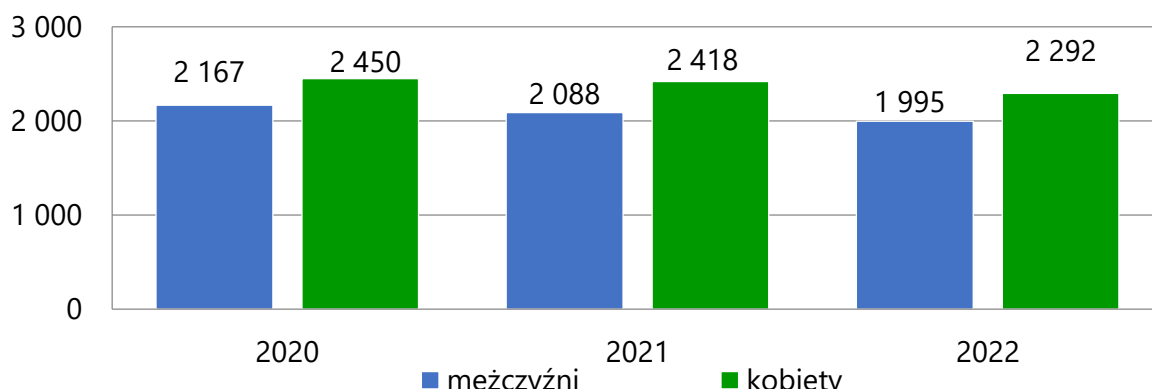

Źródło: dokumenty wewnętrzne gminy Jedlina-Zdrój

Liczba mężczyzn zamieszkujących gminę Jedlina-Zdrój jest niższa od liczby kobiet – stanowią oni bowiem 46,53% (1 995 mężczyzn) ogólnej liczby ludności Gminy, natomiast kobiety 53,46%

(2 292 kobiet). Współczynnik feminizacji w Gminie wynosi 113, co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypada 113 kobiet.

Wykres 2. Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkujących gminę Jedlina-Zdrój na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: dokumenty wewnętrzne gminy Jedlina-Zdrój

Kolejną analizowaną kwestią jest przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. Ze względu na brak dostępności danych za 2021 rok w tym zakresie, przedstawione zostały informacje za lata 2018-2020. W gminie Jedlina-Zdrój w 2020 roku przyrost naturalny kształtował się na poziomie -55, co daje wartość -11,4 na 1 000 ludności. Na przestrzeni lat 2018-2020 zauważalny jest spadek wartości przyrostu naturalnego.

Tabela 2. Liczba urodzeń, zgonów i wartość przyrostu naturalnego w gminie Jedlina-Zdrój w na przestrzeni lat 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba urodzeń	37	49	29
liczba zgonów	73	80	84
przyrost naturalny	-36	-40	-55

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w gminie Jedlina-Zdrój według ekonomicznych grup wieku w roku 2022 przedstawia się następująco:

- 17,6% mieszkańców jest w wieku przedprodukcyjnym – do 18 roku życia;
- 51,7% mieszkańców Gminy jest w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to między 18-59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 18-64 rokiem życia;
- 30,7% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym – dla kobiet 60 lat i więcej, a dla mężczyzn 65 lat i więcej.

Poniższa tabela prezentuje ekonomiczne grupy wiekowe w gminie Jedlina-Zdrój. Na przestrzeni lat 2020-2022 dostrzegalny jest stopniowy wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, odsetek osób w wieku produkcyjnym ulega spadkowi, z kolei w wieku przedprodukcyjnym w latach 2019-2020 był stały, natomiast w 2022 roku wzrósł. Udział osób

w poszczególnych ekonomicznych grupach wiekowych w Gminie prezentuje się na nieco odmiennym poziomie w odniesieniu do wskaźników w całym kraju.

Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2020-2022 (w procentach)

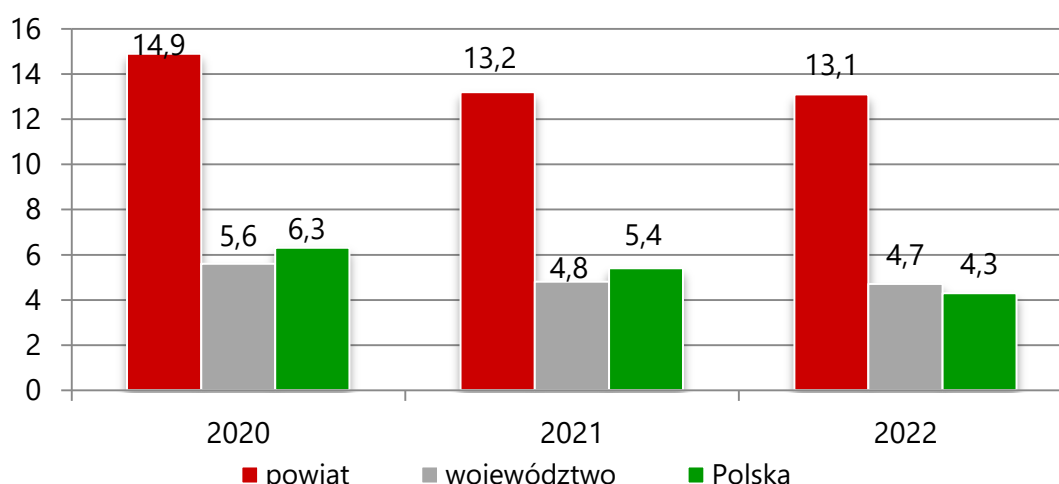
wyszczególnienie	2020	2021	2022
wiek przedprodukcyjny	15,9	15,9	17,6
wiek produkcyjny	58,8	58,7	51,7
wiek poprodukcyjny	25,2	25,4	30,7

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl> oraz dokumenty wewnętrzne gminy Jedlina-Zdrój

Rynek pracy i sytuacja gospodarcza

Ważnym wskaźnikiem w ocenie rynku pracy jest stopa bezrobocia rejestrowanego, która jest wyrażonym w procentach stosunkiem liczby osób zarejestrowanych jako bezrobotne w urzędach pracy, do liczby ludności aktywnej zawodowo (zasobu siły roboczej danej populacji). Dane dotyczące stopy bezrobocia na poziomie gmin nie są dostępne, przedstawiona została więc stopa bezrobocia w powiecie wałbrzyskim. W 2022 roku wynosiła ona 13,2%, a więc była znacznie wyższa niż stopa bezrobocia rejestrowana w województwie dolnośląskim i w całej Polsce. Na przestrzeni lat 2020-2022 stopa bezrobocia w powiecie ulegała wahaniom, a najwyższą wartość osiągnęła w 2020 roku, co może być skutkiem pandemii COVID-19. W przypadku województwa dolnośląskiego, jak i całego kraju, również zauważalne są wahania na przestrzeni ostatnich lat. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje poniższy wykres.

Wykres 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie wałbrzyskim na przestrzeni lat 2020-2022 w porównaniu do województwa dolnośląskiego i całej Polski (stan na koniec roku, w procentach)

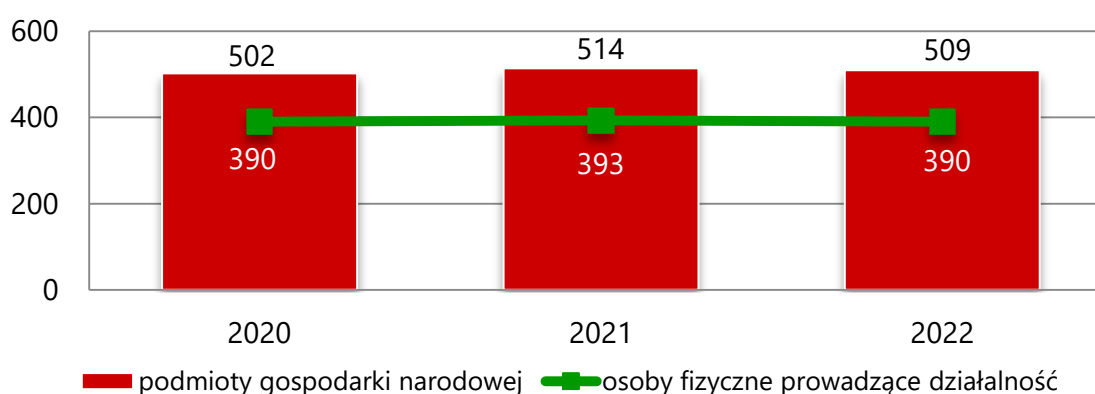

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Wałbrzychu

Jednym ze wskaźników określających aktywność gospodarczą danej zbiorowości, jest liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na danym terenie. W gminie Jedlina-Zdrój na koniec 2021 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było łącznie 509 podmiotów gospodarki narodowej, w tym większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w liczbie 390. Podobnie sytuacja wyglądała w latach poprzednich. Na przestrzeni lat 2020-2022 liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w gminie Jedlina-Zdrój ulegała wahaniom.

Wykres 4. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach

2019-2022

Źródło: <https://bd.stat.gov.pl>

Największa liczba podmiotów gospodarczych działających w gminie Jedlina-Zdrój według klas wielkości to mikro-przedsiębiorstwa zatrudniające 0-9 pracowników – jest ich 490 (stan na koniec 2022 roku). Małych przedsiębiorstw zatrudniających 10-49 pracowników jest w Gminie 17. Działalność prowadzą również 2 średnie przedsiębiorstwa zatrudniające 50-249 pracowników.

Rysunek 2. Liczba podmiotów zarejestrowanych na terenie gminy Jedlina-Zdrój według klas wielkości (stan na koniec 2022 roku)

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Edukacja i wychowanie

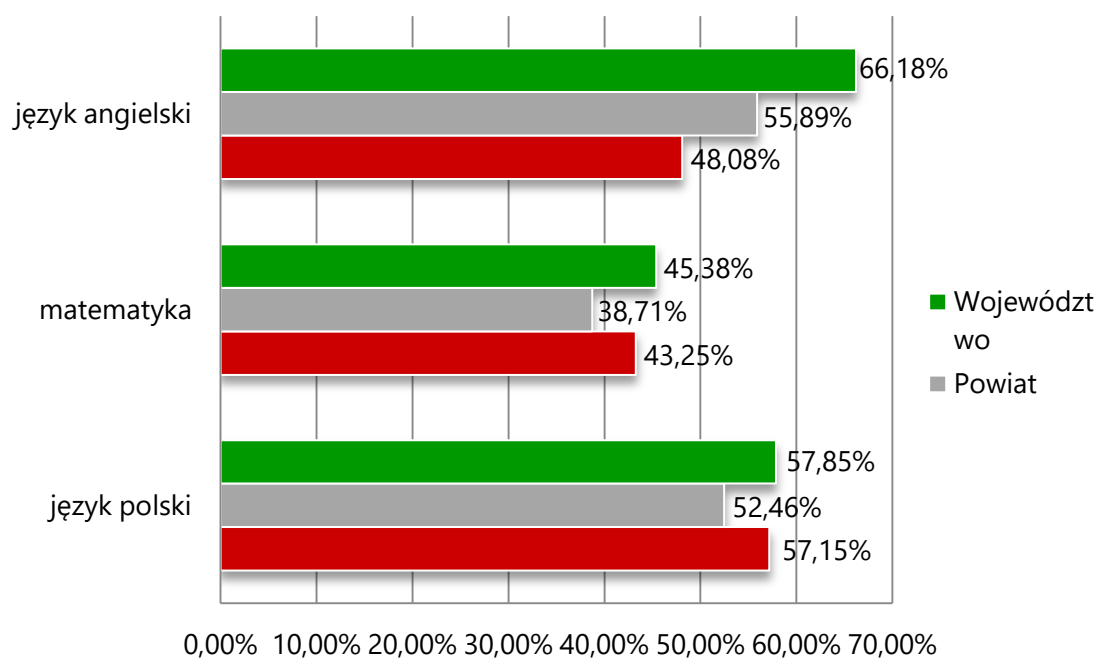
Gminna baza oświatowa gminy Jedlina-Zdrój koncentruje się wokół Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Jedlinie-Zdroju. W skład Zespołu wchodzi:

- Przedszkole z 3 oddziałami;
- Szkoła Podstawowa z 13 oddziałami.

Od 2020 roku w zasobach infrastruktury społecznej gminy Jedlina-Zdrój znajduje się Żłobek Miejski w Jedlinie-Zdroju, zapewniający opiekę nad dziećmi do lat 3. Placówka powstała w ramach rządowego Programu „Maluch+”. W 2021 roku do Żłobka uczęszczało łącznie 24 dzieci. Na terenie Gminy funkcjonuje również prywatna placówka wychowania przedszkolnego – Niepubliczne Przedszkole Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety w Jedlinie-Zdroju.

Na poniższym wykresie przedstawione zostały wyniki egzaminu ósmoklasisty uczniów z gminy Jedlina-Zdrój, w porównaniu do wyników uczniów z całego powiatu wałbrzyskiego i województwa dolnośląskiego. Z zebranych danych wynika, że uczniowie z Gminy uzyskali z części matematycznej nieco gorsze wyniki, niż uczniowie z województwa, z kolei lepsze w porównaniu do uczniów z całego powiatu. W przypadku części z języka polskiego uczniowie z Gminy osiągnęli zbliżone wyniki do młodzieży województwa oraz wypadli lepiej w porównaniu do powiatu, z kolei z części z języka obcego średnie wyniki z Gminy były gorsze niż te uzyskane na poziomie powiatu wałbrzyskiego i województwa dolnośląskiego.

Wykres 5. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2021 roku uczniów z terenu gminy Jedlina-Zdrój, powiatu wałbrzyskiego i województwa dolnośląskiego

Źródło: <https://mapa.wyniki.edu.pl/>

Kultura, sport i rekreacja

Kultura fizyczna to element kultury społeczeństwa, obejmująca działania związane z dbałością o zdrowie, budowę i postawę ciała, rozwój fizyczny, kształtowanie i doskonalenie uzdolnień ruchowych, sprawności i wydolności fizycznej człowieka, a także systemu zachowań oraz potrzeb indywidualnych i społecznych. Celem kultury fizycznej jest głównie zachowanie na długie lata zdrowia, sprawności i dobrego samopoczucia. Ważnym elementem uczestnictwa w kulturze fizycznej jest także rehabilitacja, czyli podejmowanie aktywności fizycznej prowadzącej do przywrócenia poprzedniej sprawności fizycznej (jej obniżenie najczęściej związane jest z ulegnięciem wypadkowi, wiekiem itp.). Kultura fizyczna to przede wszystkim profilaktyka chorób zarówno fizycznych jak i psychicznych. Wykonywanie ćwiczeń fizycznych sprzyja poprawie stanu zdrowia u osób cierpiących na zaburzenia psychiczne (m.in. depresję, zaburzenia lękowe), pomaga radzić sobie ze stresem oraz obniża ryzyko wystąpienia zachowań autodestrukcyjnych.

Działalność kulturalną na terenie Gminy prowadzi samorządowa instytucja kultury, jaką jest Centrum Kultury w Jedlinie-Zdroju. Centrum Kultury realizuje swoje cele statutowe poprzez aktywną pracę z dziećmi oraz dorosłymi mieszkańcami Gminy, w postaci działań, mających na celu rozbudzanie aktywności ruchowej, propagowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu na powietrzu, rozwój kultury fizycznej oraz uprawianie różnych dyscyplin sportu. Ponadto placówka jest organizatorem różnego rodzaju imprez.

Upowszechnianie wiedzy i kultury w gminie Jedlina-Zdrój jest również zadaniem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jedlinie-Zdroju, która jest samorządową instytucją kultury, służącą

rozwojowi i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych, informacyjnych i kulturalno-oświatowych mieszkańców. Biblioteka oprócz swoich podstawowych funkcji, realizuje także szeroką działalność kulturalno-oświatową, poprzez organizację różnych form pracy z czytelnikami, współpracując przy tym aktywnie z placówkami oświatowymi z terenu Gminy, a także prowadząc Dyskusyjny Klub Książki.

Baza sportowo-rekreacyjna Gminy jest szeroka i atrakcyjna, zarówno dla mieszkańców, jak i osób przyjezdnych. Składa się z następujących obiektów:

- Parku Aktywności,
- Parku Północnego z muszlą koncertową i fontanną multimedialną,
- toru saneczkowego i terenu wokół,
- wyciągu narciarskiego;boiska głównego.
- boiska „Orlik”;
- bieżni lekkoatletycznej;zalewu,
- skatepark,
- placu zabaw dla dzieci,
- siłowni zewnętrznej,
- pumptracku.

Opieka zdrowotna

W zakresie podstawowej opieki zdrowotnej dla mieszkańców gminy Jedlina-Zdrój usługi świadczy 1 placówka:

- Centrum Medyczne „Nowe Miasto” Filia w Jedlinie-Zdroju;

Wymieniona placówka zapewnia podstawową opiekę zdrowotną w poradni ogólnej i dziecięcej. Centrum Medyczne „Nowe Miasto” zapewnia również dostęp do poradni ginekologicznej, kardiologicznej i stomatologicznej, a także opiekę położnej i pielęgniarki.

Z danych GUS wynika, iż w gminie Jedlina-Zdrój w 2020 roku na 1 przychodnię przypadało 2 201 mieszkańców (na ówczesny czas w mieście działały 2 przychodnie). Jest to wartość mniejsza od liczby mieszkańców przypadających na 1 przychodnię w całym powiecie, która wynosiła

w omawianym roku 2 505. W ramach POZ w przedmiotowym roku udzielono 3,6 porad w przeliczeniu na 1 mieszkańca, co jest wartością wyższą, a tym samym korzystniejszą od tej dla całego powiatu wałbrzyskiego (3,1). Obecnie sytuacja zdecydowanie uległa zmianie w wyniku zamknięcia drugiej placówki co jest bardzo niekorzystne dla mieszkańców Jedliny-Zdrój.

Tabela 4. Dane statystyczne dotyczące publicznej opieki zdrowotnej w gminie Jedlina-Zdrój w porównaniu do powiatu wałbrzyskiego w 2020 roku

wyszczególnienie	powiat	gmina
przychodnie	22	2
liczba osób przypadających na 1 przychodnię	2 505	2 201
porady podstawowej opieki zdrowotnej udzielone na 1 mieszkańca	3,1	3,6

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne jest to ogół warunków i instytucji chroniących życie, zdrowie, mienie obywateli oraz majątek ogólnonarodowy, ustrój i suwerenność państwa przed zjawiskami groźnymi dla ładu prawnego. Bezpieczeństwo publiczne umożliwia sprawne funkcjonowanie społeczeństwa.

W gminie Jedlina-Zdrój o bezpieczeństwo i porządek dbają funkcjonariusze z Komisarjatu Policji w Głuszycy, z kolei ochronę przeciwpożarową w Gminie zapewnia Ochotnicza Straż Pożarna. W podstawowy zakres działalności OSP wchodzi ochrona przeciwpożarowa i usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

Działalność organizacji pozarządowych

Organizacje pozarządowe to wszystkie podmioty, które nie są organami lub jednostkami podległymi administracji publicznej (rządowej i samorządowej) oraz których działalność nie jest nastawiona na osiąganie zysku. Do roli organizacji pozarządowych można zaliczyć: budowę kapitału społecznego przez tworzenie sieci powiązań międzyludzkich, mobilizację grup społecznych i jednostek do większej aktywności „obywatelskiej, politycznej, kulturalnej, artystycznej czy religijnej”. Oprócz wspomnianych, ważną rolę omawianych instytucji jest dostawa usług nieopłacalnych z punktu widzenia sektora prywatnego oraz takich, których nie jest w stanie z racji braku odpowiednich narzędzi, dostarczyć państwo. Zadaniem takich grup jest między innymi zapewnienie dóbr i usług w dążeniu do poprawy warunków ekologicznych, opieki zdrowotnej, przeciwdziałanie łamaniu praw człowieka, a także walka z głodem.

Na obszarze gminy Jedlina-Zdrój funkcjonują organizacje pozarządowe w tym takie, które działają na rzecz społeczności lokalnej oraz stanowią ważne zaplecze i potencjał do rozwiązywania problemów społecznych. Należą do nich:

- Dolnośląskie Stowarzyszenie Artystyczne,
- Jedlińska Drużyna Harcerska „WILKI”,
- Klub Sportowy Petanque „JEDLINA”,
- Klub Sportowy „Rally Jedlina”,
- Klub Sportowy „ZDRÓJ” Jedlina-Zdrój,
- Krajowy Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddz. Jedlina-Zdrój,
- Polski Związek Wędkarski, koło w Jedlinie-Zdroju,

- Stowarzyszenie Miłośników Jedliny-Zdroju,
- Stowarzyszenie „Źródło”,
- Uczniowski Klub Sportowy „Jedlina-Zdrój”
- Stowarzyszenie „ Jedlińska Werwa”
- Fundacja „Kalejdoskop Autyzmu”

Obszary, kierunki i formy realizacji wspólnych zadań i współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi określone są w Programie Współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, uchwalanym corocznie.

W kontekście prawidłowości i efektywności prowadzenia działań w Gminie, niezwykle istotnym potencjałem jest kadra Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych (m.in. OPS, placówki oświatowej). System realizacji zadań publicznych determinuje całokształt działań rozwojowych, w szczególności planowania i realizowania inwestycji, w tym finansowanych ze środków zewnętrznych, wdrażania nowych metod zarządczych oraz obsługi klientów (mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, turystów itp.). To właśnie jakość pracy administracji w ogromnej mierze narzuca tempo rozwoju wspólnoty lokalnej. Podstawą wdrożenia w życie założeń Strategii będzie partnerstwo i skonsolidowane podejście do obszarów problemowych. Skala i charakter wyzwań rozwojowych, przed jakimi stoi samorząd w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, wymagają kompleksowego ich rozwiązywania oraz działania z wykorzystaniem efektu synergii (uzyskiwanie zwielokrotnionych korzyści dzięki umiejętnemu połączeniu części składowych całości).

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości .

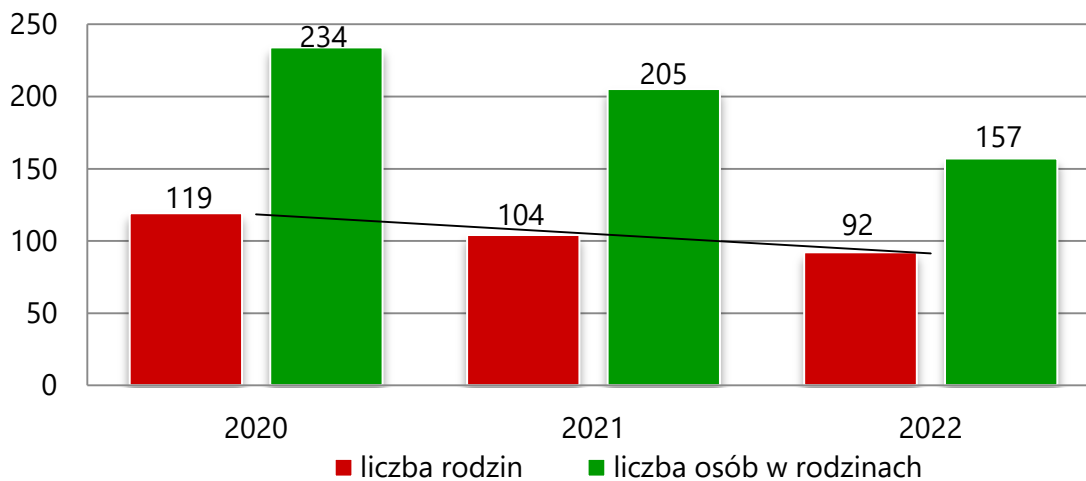
Główną jednostką wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Jedlina-Zdrój jest Centrum Usług Społecznych, w ramach którego od 2023 funkcjonuje zespół ds. realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej. Zadania zespołu wynikają bezpośrednio z ustawy o pomocy społecznej oraz innych aktów prawnych delegujących zadania dla pracowników socjalnych i należnych dla pomocy społecznej. Do chwili przekształcenia w Centrum Usług Społecznych jednostka nosiła nazwę Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zespół realizuje zadania własne Gminy, zadania zlecone Gminie przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej, zadania wynikające z rozeznaczonych potrzeb Gminy, bądź z rządowych programów pomocowych na podstawie i w granicach obowiązujących aktów prawnych. „Centrum” realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej kieruje się ustaleniami przekazanymi przez wojewodę, natomiast wykonując zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej kieruje się ustaleniami Burmistrza oraz uchwałami Rady Miejskiej.

Na przestrzeni lat 2020-2022 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie Jedlina-Zdrój ulegała systematycznemu spadkowi. W 2022 roku z pomocy skorzystały 92 rodziny – to o 12% mniej niż w roku ubiegłym i jednocześnie o 23% mniej niż w 2020 roku. W stosunku do 2019 roku zmniejszyła się również liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Dynamikę zmian obrazuje naniesiona na wykres linia trendu.

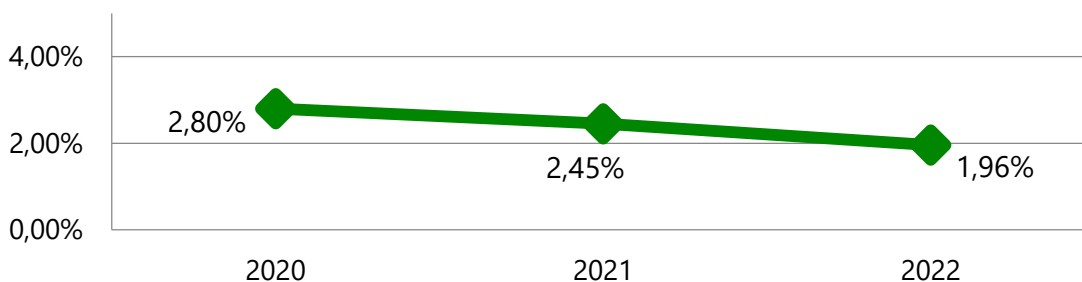
Wykres 6. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w gminie Jedlina-Zdrój w latach 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Liczba pobierających świadczenia pomocy społecznej na 1 tysiąc mieszkańców określana jest jako wskaźnik deprywacji lokalnej. Na przestrzeni lat 2020-2022 wartość tego wskaźnika ulegała systematycznemu spadkowi. W 2021 roku wyniosła 1,96%, w 2020 roku – 2,45%, natomiast w 2020 roku – 2,80%. Dane w tym zakresie zaprezentowane zostały na poniższym wykresie.

Wykres 7. Wskaźnik deprywacji lokalnej na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na ekonomiczne grupy wieku i płeć. Z danych tych wynika, iż w 2021 roku korzystających z tego typu pomocy było 26 osób w wieku przedprodukcyjnym,

86 osób w wieku produkcyjnym oraz 14 osób w wieku poprodukcyjnym. Pod względem płci widoczna jest dysproporcja – korzystających z pomocy społecznej kobiet było mniej niż mężczyzn (liczba kobiet – 59, liczba mężczyzn – 67). Analizując dynamikę zmian, dostrzec można spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, z kolei w przypadku osób w wieku poprodukcyjnym dostrzegalne są niewielkie wahania.

Tabela 5. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć według liczby wypłaconych świadczeń w latach 2020-2022

wiek	2020		2021		2022	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0-17	55	25	41	17	26	11
produkcyjny	109	40	99	43	86	37
poprodukcyjny	16	12	12	10	14	11
ogółem	180	77	152	70	126	59

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

W 2022 roku świadczenia pieniężne zostały udzielone 71 mieszkańcom gminy Jedlina-Zdrój, natomiast świadczenie niepieniężne 42 osobom. Na przestrzeni omawianych lat widoczny jest systematyczny spadek w zakresie liczby osób otrzymujących świadczenia niepieniężne, jak i pieniężne. Dane statystyczne w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
świadczenie pieniężne	89	82	71
świadczenie niepieniężne	85	56	42

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Osoby długotrwale korzystające z pomocy społecznej to te, które w ciągu ostatnich 3 lat (36 miesięcy) były zarejestrowane w systemie świadczeń pomocy społecznej przez co najmniej 18 miesięcy. Na przestrzeni ostatnich trzech lat, liczba osób długotrwale pobierających świadczenie zmniejszyła się z 69 w 2020 roku do 44 w 2022 roku. Oznacza to spadek o 36%.
Różnice

w zakresie płci osób długotrwale pobierających świadczenie w 2021 roku są znaczne – mężczyźni stanowili 68% wszystkich osób, którym świadczenie to zostało przyznane, a kobiety – 32%.

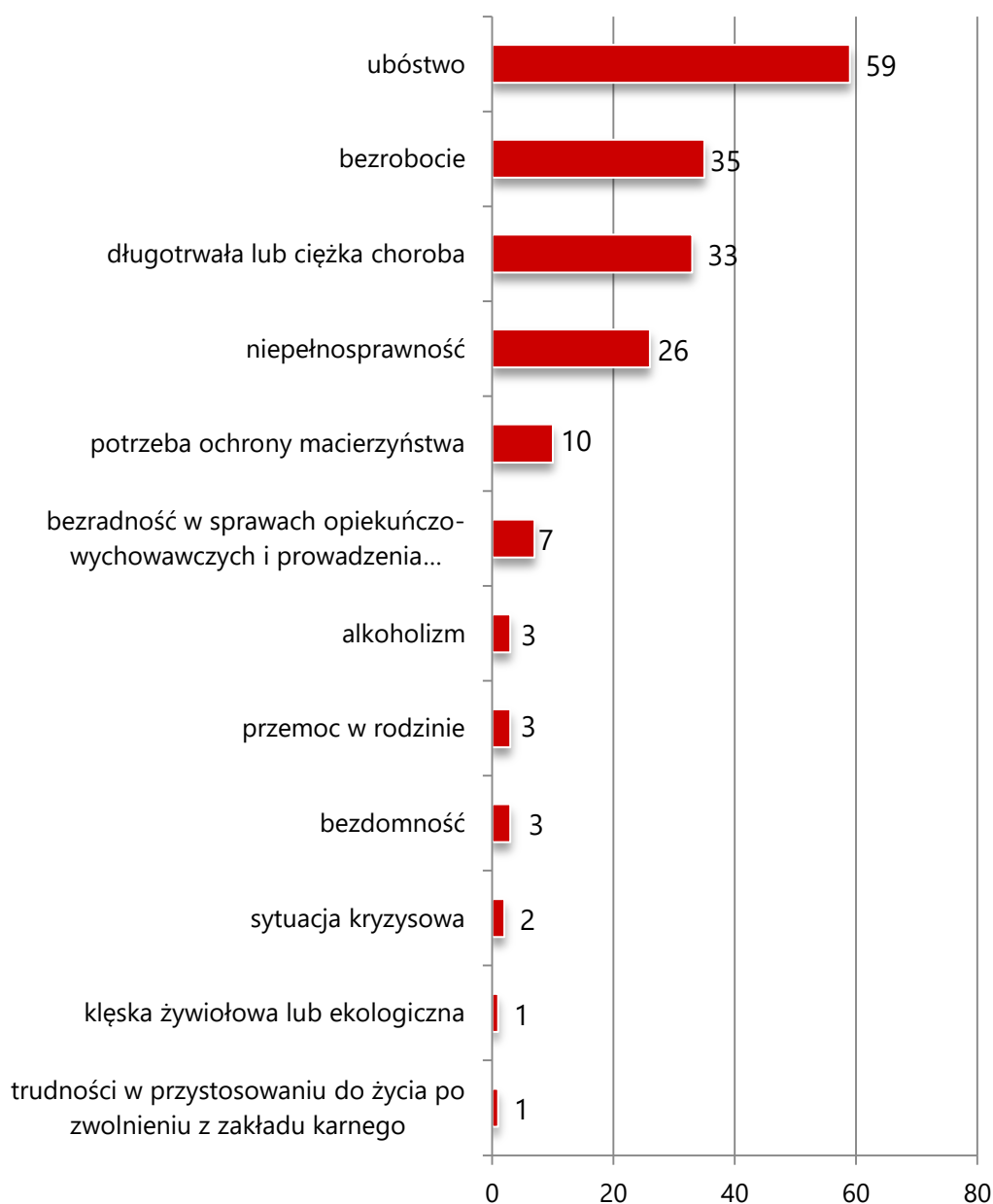
Tabela 7. Liczba osób długotrwale pobierających świadczenie w podziale na płeć w latach 2020-2022

płeć	2020	2021	2022
kobiety	25	17	14
mężczyźni	44	39	30
ogółem	69	56	44

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021 i 2022 rok

W 2022 roku najczęstszym powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie Jedlina-Zdrój było ubóstwo – z tego powodu pomoc otrzymało 59 rodzin. Na drugim miejscu pod względem liczby rodzin, którym udzielono pomocy społecznej znajdowało się bezrobocie (35 rodzin), natomiast na trzecim – długotrwała lub ciężka choroba (33 rodziny). Wśród powodów udzielania świadczeń charakteryzujących się znaczną ilością rodzin je otrzymujących, znajdowała się także niepełnosprawność (26 rodzin).

Wykres 8. Powody udzielania świadczeń w 2022 roku (liczba rodzin)

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

4. ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Poniżej przedstawione zostały zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujące na terenie gminy Jedlina-Zdrój. Należą do nich:

- Centrum Usług Społecznych
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie,
- Punkt Konsultacyjny,
- Punkt Interwencji Kryzysowej

- kluby seniora,
- Klub Integracji Społecznej,
- placówki oświatowe,
- Komisariat Policji w Głuszycy,
- Centrum Kultury w Jedlinie-Zdroju,
- Miejska Biblioteka Publiczna w Jedlinie-Zdroju
- placówki ochrony zdrowia,
- organizacje pozarządowe, kościoły oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (NGO).

5. ANALIZA DANYCH ZASTANYCH

Podstawę analizy desk research niniejszej diagnozy stanowiły dokumenty statystyki publicznej, sprawozdania, analizy i publikacje będące w zasobach i dyspozycji Urzędu Miasta oraz jednostek podległych.

Działalność Centrum Kultury w Jedlinie-Zdroju. Wydarzenia organizowane i współorganizowane przez Centrum Kultury w Jedlinie-Zdroju w 2022 roku.

Wydarzenie	Liczba osób
Majówka w Jedlinie-Zdroju	1000
Dni Jedliny-Zdroju	1000
Festiwal Zupy	1000
Koncerty	465
Wystawy	265
Pokazy filmowe	173
Spotkania biegowe dla dzieci	150
Piknik Miejski	100
Warsztaty artystyczne	60
Aktywne ferie	57

Jak wynika z analizy danych Centrum Kultury w Jedlinie-Zdroju bardzo dużą popularnością cieszyły się wystawy, imprezy plenerowe, warsztaty artystyczne, koncerty, recitale. Centrum Kultury w Jedlinie-Zdroju stara się dostosowywać ofertę kulturalną różnych grup społecznych gminy. Organizuje imprezy kulturalne o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym. Odbywa się aktywna promocja wydarzeń kulturalnych, w tym artystycznych i twórczych.

Zajęcia stałe organizowane i współorganizowane przez Centrum Kultury w Jedlinie-Zdroju w 2022 roku:

- zumba dla dzieci
- fitness
- nauka śpiewu i gry na instrumentach
- taekwondo
- joga dla dorosłych
- kurs tańca towarzyskiego
- akademia rowerowa
- gry karciane i planszowe dla dorosłych
- hip hop
- szachy dla dzieci
- zajęcia plastyczne dla dorosłych
- zajęcia plastyczne dla dzieci
- robotyka dla dzieci
- gry fabularne/gry strategiczne/klub detektywów
- ZBIÓRKI 1 Jedlińskiej Drużyny Harcerskiej „Wilki”

Dostępem do zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży często w kooperacji z Centrum Kultury zajmuje się Klub Sportowy KS Zdrój, którego wiodącą dyscypliną jest piłka nożna.

Miejska Biblioteka Publiczna w Jedlinie-Zdroju w ubiegłym roku zorganizowała następujące wydarzenia:

Dorośli:

- Najlepszy Czytelnik Roku
- spotkanie z okazji Dnia Bibliotekarza seniorki
- spotkanie Klubu Seniora
- odwiedziny rodziców Joanny Bator
- wernisaż wystawy Grażyny Parys
- finisaż wystawy Grażyny Parys
- współpraca z organizacją „Skuteczne w działaniu” – Wielkie Miejskie Sprzątanie –
- wernisaż wystawy linorytów Antoniny Urbanowicz
- spotkanie autorskie Monika A. Oleksa
- Konkurs krzyżówkowy
- Biblioteka na kółkach

Dzieci:

- Lekcja biblioteczna
- warsztaty artystyczne w bibliotece

- Udział w Akcji Mała Książka Wielki Człowiek

Działalność Klubu Seniora w 2022

Seniorzy w Jedlinie-Zdroju stanowią 1/3 społeczeństwa w związku z tym podejmowane są działania na rzecz zwiększenia aktywności seniorów, działania profilaktyczne oraz integracyjne.

W Centrum Usług Socjalnych (do 2022 roku dział Ośrodka Pomocy Społecznej) realizowany jest projekt w partnerstwie z Fundacją Merkury „Kompleksowe usługi opiekuńcze i aktywizujące dla osób niesamodzielnych w Gminie Jedlina Zdrój”, w ramach którego 15 mieszkańców Jedliny objętych jest usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania kolejne 15 jest uczestnikami zajęć w Klubie Seniora, które prowadzi sekcja CUS. Działania podejmowane na rzecz uczestników, klubu seniora to min.

1. Zajęcia stacjonarne

- Zajęcia rozwijające kompetencje cyfrowe
  - Treningi pamięci
  - Zajęcia stymulujące funkcje poznawcze
  - Zajęcia ruchowe (joga, gimnastyka, spacer)
  - Terapia zajęciowa
  - Zajęcia rozwijające z wolontariuszami (szycie na szydełku, zajęcia wspierające kreatywność)
- Uczestniczki brały aktywny udział w zajęciach organizowanych przez animatorkę czasu seniora i animatorkę działań środowiskowych. Odbywały się między innymi:
- Zajęcia relaksacyjne dla seniorów
  - Zajęcia i zabawy usprawniające pamięć i spostrzegawczość
  - Gry stolikowe
  - Wspólne gry i zabawy między innymi: „Milionerzy”, „Kalambury”, „Bingo”, „Państwa miasta”, Tangram.
  - Zajęcia plastyczne
  - Wspólne rozmowy na bieżące tematy, opowiadanie o swoim życiu, pasjach.
  - Gry ruchowe
  - Spacer po okolicy w okresie wakacyjnym
  - Rozmowy o profilaktyce zdrowotnej.

2. Wyjścia i wycieczki.

- Kiermasz Wielkanocny w Zespół Szkół Podstawowych w Jedlinie-Zdroju.
- Wspólny obiad z okazji Dnia Matki w restauracji
- Wyjście do Biblioteki Miejskiej w Jedlinie-Zdroju
- Wyjazd na konferencję „Senior 3D” w Starej Kopalni w Wałbrzychu
- Wakacyjne spacer po Jedlinie-Zdroju i korzystanie z siłowni terenowych
- Wyjazd do Ogrodu Botanicznego we Wrocławiu
- Wyjazd do Pałacu Marianny Orańskiej w Kamieńcu Ząbkowickim

- Wyjazd do Zamku Książ oraz Palmiarni w Wałbrzychu
  - Wyjazd do Filharmonii Sudeckiej w Wałbrzychu
  - Wyjazd do Wrocławia na Paradę Kapeluszy połączoną z Inauguracją Wrocławskich Dni Seniora.
  - Śniadanie na trawie połączone z integracją z seniorami z Wałbrzycha. Zorganizowano Quiz wiedzy o Wałbrzychu i Jedlinie-Zdroju, seniorzy mieli możliwość udziału w relaksacji przy zapachu lawendy oraz jodze na trawie.
  - Rzeszówek „Zielony Wulkan” - warsztaty kosmetyczne, samodzielne wykonywanie kremu do rąk z naturalnych składników.
  - Kiermasz Bożonarodzeniowy w Zespole Szkół Podstawowych w Jedlinie-Zdroju.
3. Inicjatywy / wydarzenia. Uczestniczki klubu wzięły aktywny udział w następujących inicjatywach:
- W kwietniu odbył się „Zajaczek w CUS” warsztaty międzypokoleniowe dla uczestniczek klubu seniora i dzieci z Domu Dziecka w Jedlinie-Zdroju.
  - W maju z okazji Dnia Matki zorganizowano dla senierek prezentację-niespodziankę, w którą zaangażowały się dzieci uczestniczek klubu seniora poprzez nagranie filmów z życzeniami.
  - Z okazji Dnia Dziecka, klub seniora zaprosił dzieci z Oddziału Przedszkolnego z Zespołu Szkół Podstawowych w Jedlinie-Zdroju, na specjalnie dla nich zorganizowane gry i zabawy, eksperymenty, słodki poczęstunek. Wydarzenie to zakończyło się wspólnym spacerem ulicami naszego miasta, z plakatami kampanii społecznej przeciw przemocy wobec dzieci.
  - Maj w klubie seniora był uwieńczeniem wielogodzinnych prób do przedstawienia pt. „Wszystkiego najlepszego” w reżyserii Pani Elżbiety Wilk. Po 2-miesięcznych próbach wystawiono na scenie kościoła spektakl dla lokalnej społeczności.
  - II Międzypokoleniowy Piknik „Hawiiian Party” – inicjatywa na rzecz społeczności lokalnej w którym udział wzięli wolontariusze i seniorzy.
  - W ramach działania na rzecz społeczności lokalnej seniorzy wykonywali stroiki oraz kartki okolicznościowe na Kiermasze w Zespole Szkół Podstawowych w Jedlinie-Zdroju
  - Pierwszy dzień lata w klubie seniora w stylu „Hawajskim
  - Jesienią odbyły się Senioralia, w których udział wzięli seniorzy z Jedliny-Zdroju oraz Wałbrzycha. W ramach Senioraliów odbyły się: warsztat bębniarski, zajęcia taneczne, turniej gry w boule, spotkanie z dietetyczką, spotkanie z kulturoznawczynią.
  - Odbyło się spotkanie świąteczne.

4. Wolontariat

Bardzo ważnym aspektem działalności klubu seniora, było zaangażowanie się naszych uczestniczek w działania wolontaryjne.

- Dzięki swojej pomysłowości i motywacji seniorki pozyskały środki na kurs w ramach Mini Grantów Korpusu Solidarności „Pierwsza Pomoc”, w którym uczestniczyły osoby mające dzieci.

- Wolontariuszki wspierały działania na rzecz uchodźców z Ukrainy prowadząc magazyn z odzieżą, artykułami spożywczymi, środkami czystości oraz chemią domową.
- Zorganizowano zbiórkę dla osób dotkniętych kryzysem bezdomności, oraz zbiórkę żywności i koców dla zwierząt ze Schroniska w Wałbrzychu.
- W klubie seniora odbywały się zajęcia z udziałem wolontariuszki, podczas których uczestniczki wykonywały na szydełku myjki wielokrotnego użytku.
- „Dzień dziecka na żółto i niebiesko” to wydarzenie, które bez udziału wolontariuszy byłoby trudno zorganizować. Seniorzy-wolontariuszki pomogły w prowadzeniu loterii fantowej, gier i zabaw dla dzieci, aktywnie włączyły się w malowanie dziecięcych buzi i robienie warkoczyków.
- Ponadto wolontariuszki pomogły również w organizacji dnia dziecka dla dzieci ze Żłobka Miejskiego w Jedlinie-Zdroju, gdzie brały udział w grach i zabawach organizowanych

Pomoc społeczna w roku 2022

Z analizy dokumentów Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż dominujące problemy z zakresu pomocy społecznej w gminie to: starzejące się społeczeństwo, ubóstwo, samotność, choroby i niepełnosprawność w tym choroby natury zaburzeń psychicznych, problemy opiekuńczo-wychowawcze, wzrost problemu nadużywania alkoholu w rodzinach który bezspornie rodzi przemoc w rodzinach.

Sekcja świadczeń pomocy społecznej realizowała zadania wynikające z następujących ustaw: pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym koordynacja i obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; ustawy o zdrowiu psychicznym, ustawy Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, i inne pośrednio wg. wskazań dla OPS. Ponadto Sekcja ta realizuje gro programów rządowych z myślą o ich użyteczności dla społeczności lokalnej oraz wsparciu samorządu poprzez pozyskanie dodatkowych środków na ich realizację, która zaspakaja obowiązkowe zadania gminy. Do najważniejszych zaliczyć należy:

- program Posiłek w szkole i w domu
- program Opieka 75+
- program Korpus Wsparcia Seniorów
- program „Czyste powietrze”
- program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej
- program Opieka Wytchnieniowa
- Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
- Karta Dużej Rodziny

Sekcja realizuje całościowo działalność socjalną i profilaktyczną gminy, a także zadania zlecone przez gminę. Do najistotniejszych w roku 2022 można zaliczyć :

- organizację i koordynację wsparcia dla obywateli Ukrainy
- kampanię edukacyjno-informacyjną przeciw przemocy wobec dzieci prowadzoną na łamach mediów społecznościowych oraz w przestrzeni lokalnej uwieńczoną wspólną akcją z najmłodszymi mieszkańcami w Dzień Dziecka
- organizację działań środowiskowych/lokalnych (np. integracyjny Dzień Dziecka, II Piknik Miejski, warsztaty dla mieszkańców)
- organizację stałego dostępu osób potrzebujących do nieodpłatnej odzieży
- organizację stałego wsparcia rzeczowego i żywnościowego dla obywateli Ukrainy, a od września również dla potrzebujących mieszkańców Jedliny-Zdroju
- Kampanię edukacyjno-informacyjną- Stop przemocy wobec osób starszych
- zainicjowanie, zorganizowanie i przeprowadzenie akcji wolontaryjnej „Paczka Mikołajowa dla osób samotnych
- organizacja dni otwartych w OPS
- organizacja spotkania z Mikołajem

Wykonanie działalności usługowej w ramach wymienionych wyżej ustaw i programów pracownik socjalny wykonuje wykorzystując kadrę specjalistów z zespołu usług. Do nich zaliczyć należy :

Asystenta Rodziny – pracującego bezpośrednio z rodzinami u których stwierdzono dysfunkcje opiekuńczo-wychowawcze, a znajdujące się w rodzinie dzieci zagrożone są umieszczeniem pieczy zastępczej. W roku 2022 asystent pracował z 15 rodzinami, na dzień 31 grudnia wsparciem asystenta objętych było 15 rodzin w tym z nakazu sądu.

Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej– pracuje bezpośrednio z osobami niepełnosprawnymi, w roku 2022 pod jego pieczę było 4 podopiecznych. Wachlarz jego pracy jest spory od współuczestnictwa w codziennych sprawach życiowych, urzędowych po wsparcie w procesie rehabilitacji oraz wsparcie psychospołeczne.

Opiekunowie Wytchnieniowi- bezpośrednio sprawują opiekę nad niesamodzielnymi osobami odciążając w danej chwili opiekunów faktycznych.

Opiekun Osób Starszych – pracuje z osobami wymagającymi pomocy w formie usług opiekuńczych.

W ramach Korpusu Wsparcia Seniorów realizowano 2 moduły programu:

- 1 moduł –usługi wsparcia codziennego (zakupy, spacer, załatwianie spraw urzędowych) i psychologicznego
- 2 moduł – bransoletka/opaska życia czyli usługa Teleopieki

OPS realizował zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i zapewniał obsługę techniczną i administracyjną Zespołów Interdyscyplinarnych.

W ramach działań socjalnych OPS koordynował w sposób ciągły kompleksową obsługę obywateli Ukrainy. Współpracował ze sponsorami pomocy rzeczowej, zorganizował lekcje nauki języka polskiego, zorganizował punkt wydawania pomocy dla Ukrainy, udzielał kompleksowych informacji obywatelom Ukrainy z szerokiego spektrum: prawnego, zdrowotnego, edukacyjnego, socjalnego i administracyjnego. Pozyskiwał miejsca pracy, miejsca zamieszkania dla obywateli Ukrainy i transportował obywateli Ukrainy po przyjeździe do Polski w pierwszych tygodniach po wybuchu wojny. Obywatele Ukrainy włączani są w sposób ciągły w integrację mieszkańcami Jedliny-Zdrój.

Na podstawie powyższych danych jak i przeprowadzonej diagnozie uzyskano wiedzę na temat kierunków w które będą zmierzały działania Centrum Usług Społecznych, jak będą planowane działania.

6. SPOTKANIE SIECIUJĄCE

Na spotkanie sieciujące mające na celu nawiązanie współpracy z działającymi na terenie miasta Jedlina-Zdrój organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami oraz instytucjami publicznymi z zaproszonych 98 podmiotów, przybyły osoby reprezentujące podmioty takie jak:

1. Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Jedlinie-Zdroju
2. Stowarzyszenie „Jedlińska Werwa”
3. Fundacja „Wieczny silnik”
4. Stowarzyszenie „Źródło”
5. Fundacja „Merkury”
6. Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczak w Jedlinie-Zdroju
7. Fundacja „Kalejdoskop Autyzmu”
8. KOWALSKI MANAGMENT

Zaproszone NGO'S i kluby, związki

1. Dolnośląskie Stowarzyszenie Artystyczne
2. Jedlińska Drużyna Harcerska „WILKI”
3. Klub Sportowy Petanque „JEDLINA”
4. Klub Sportowy "Rally Jedlina"
5. Polski Związek Wędkarski
6. Stowarzyszenie Miłośników Jedliny-Zdrój
7. Stowarzyszenie "Źródło"
8. Stowarzyszenie Jedlińska WERWA
9. Fundacja KALEJDOSKOP AUTYZMU
10. Klub Sportowy „ZDRÓJ” Jedlina-Zdrój.
11. Stowarzyszenie BIEGAJ W JEDLINIE
12. Stowarzyszenie NASZA JEDLINA 2002
13. Miejski Klub Sportowy JEDLINIANKA w Jedlinie-Zdroju
14. Stowarzyszenie ZIEMIA WAŁBRZYSKA

15. "STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW SUDETÓW WAŁBRZYSKICH"
16. FUNDACJA "DZIKA NADZIEJA"
17. FUNDACJA "WIECZNY SILNIK"
18. Fundacja Merkury
19. STOWARZYSZENIE GRUPA RATOWNICTWA JASKINIOWEGO
20. STOWARZYSZENIE STARUSZKOWO

7. ANALIZA MATERIAŁU BADAWCZEGO

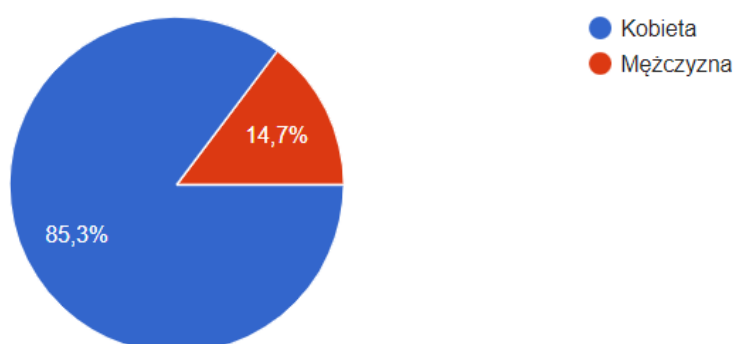
Do badań w zakresie potrzeb i potencjału posłużono się badaniami ilościowymi oraz analizą zastaną. Badania ilościowe przeprowadzono metodą ankiety przy pomocy kwestionariusza ankietyskładającego się z pytań zamkniętych i otwartych, co pozwoliło ankietowanym na swobodne udzielanie własnych odpowiedzi. Ankiety przeprowadzono za pomocą wersji papierowej oraz zamieszczono online na stronach internetowych CUS oraz Urzędu Miasta. W zakresie analizy zastanej posłużono się danymi będącymi w zasobach i dyspozycji Urzędu Miasta oraz Centrum Usług Socjalnych. Dla badań ankietowych wskazano grupę badawczą składającą się z mieszkańców Jedliny-Zdrój w wieku 18+ i ustalono próbę badawczą na poziomie min.1% i nie więcej jak 3% dla danej populacji. Grupa wiekowa 18+ stanowi 3588 osób dla Miasta Jedlina-Zdrój wg stanu na dzień 31.12.2022 r. A zatem przyjęło się, że badanie należy przeprowadzić w grupie od 36 do 108 osób. W naszym badaniu udział wzięło 68 mieszkańców.

Istotnymi zmiennymi w badaniu dla nas była płeć badanego, jego wiek i wykształcenie, stan cywilny, status materialny oraz status na rynku pracy, co pozwoli nam obiektywnie zracjonalizować potrzeby zgodnie z zasadą powszechności. Wskaźnikami w naszym badaniu będzie procent odpowiedzi.

W badaniu ankietowym udział wzięło 68 mieszkańców, a zatem liczba ankietowanych mieściła się w założeniach co do grupy badawczej.

1. Płeć

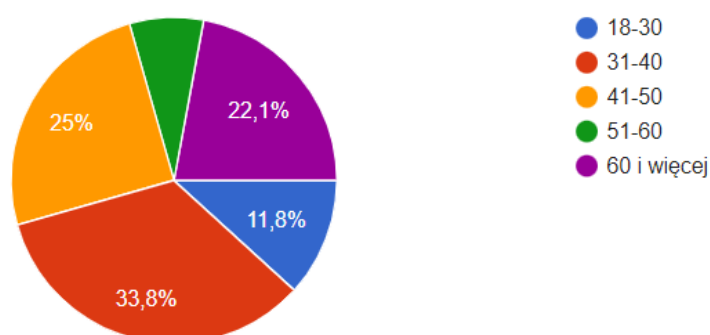
68 odpowiedzi

W grupie badawczej najliczniejszą grupę ankietowanych stanowiły kobiety bo aż 85,3 %, natomiast udział mężczyzn w badaniu odnotowano na poziomie 14,7%.

2. Wiek

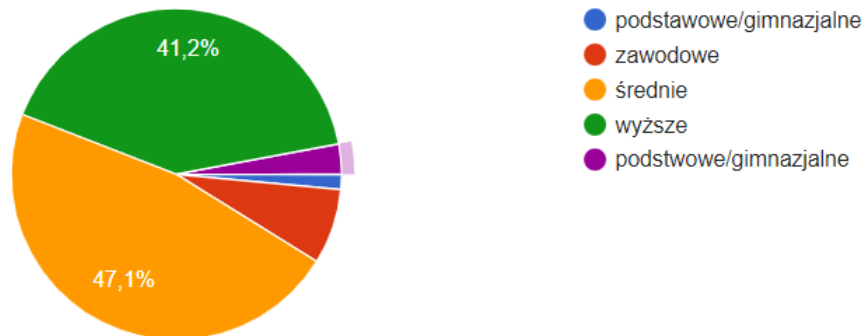
68 odpowiedzi

Wśród ankietowanych najliczniejszą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym między 31 - 40 lat- 33,8%, a najmniej liczną bo jedynie 7,30% w przedziale 51-60 lat. Seniorzy jedlińscy stanowili grupę 22,1 % ankietowanych, osoby w wieku 41-50 to 25% uczestników ankiety, natomiast 11,8 % ankietowanych to osoby w wieku 18-30 lat.

3. Wykształcenie

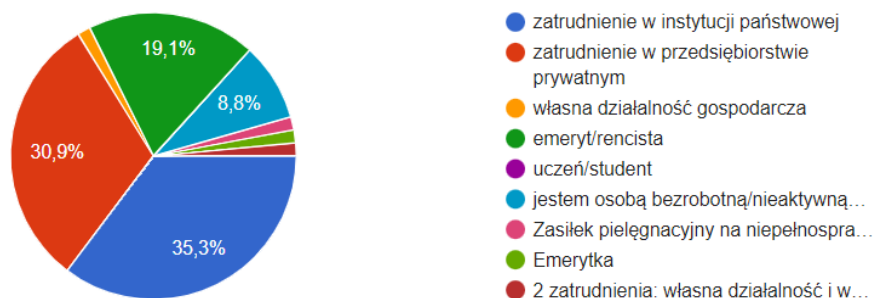
68 odpowiedzi

Najliczniejszą grupą ankietowanych były osoby z wykształceniem wyższym i średnim, odpowiednio 41,2% i 47,1 % ze średnim. 11,7% uczestników to osoby z wykształceniem zawodowym oraz podstawowym i gimnazjalnym.

4. Sytuacja na rynku pracy

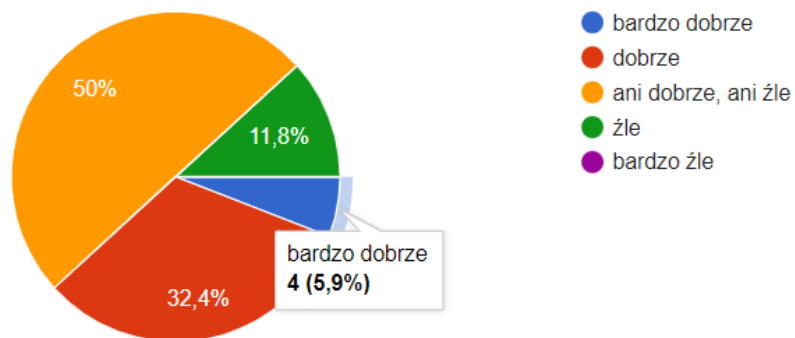
68 odpowiedzi

Grupa badawcza ze względu na status aktywności na rynku pracy najliczniejsza była i składała się z osób zatrudnionych w instytucjach państwowych bo aż 35,3% ankietowanych, kolejną pokaźną grupę stanowiły osoby zatrudnione w sektorze prywatnym – 30,9%. Nieaktywnych zawodowo w grupie badawczej związku z emeryturą czy rentą było 19,1% zaś osób bezrobotnych 8,8%. Pozostałe osoby to osoby prowadzące działalność gospodarczą, pobierający świadczenie pielęgnacyjne związku koniecznością opieki nad osobą niepełnosprawną lub posiadające więcej niż jedno zatrudnienie.

5. Jak ocenia Pan/Pani swoją sytuację materialną

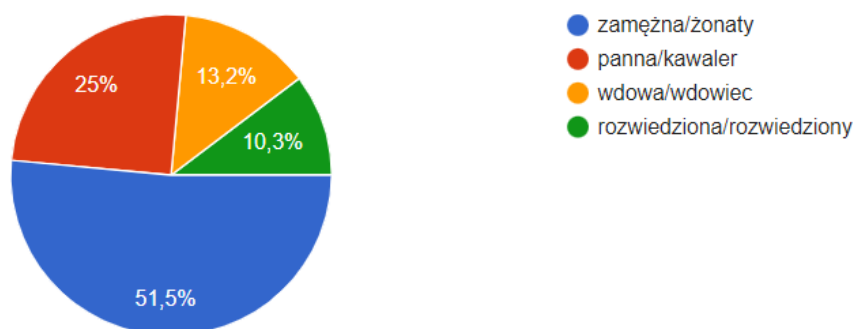
68 odpowiedzi

Ankietowani ocenili swój status materialny jako bardzo dobry tylko w przypadku 5,9 % badanych. 11,8% ankietowanych oceniło swoją sytuację finansową jako złą, natomiast 32,4 % jako dobrą. W przypadku 50% badanych można stwierdzić, że ich sytuacja jest stabilna , pośrednia ani dobra ani zła.

6. Jaki jest Pana/Pani stan cywilny ?

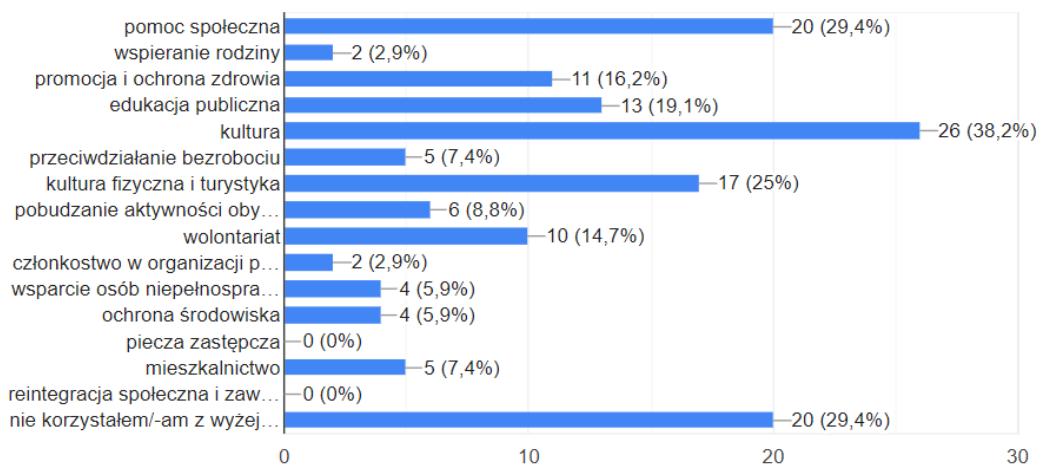
68 odpowiedzi

Większość ankietowanych to osoby w związkach małżeńskich – 51,5%, natomiast 10,3 % ankietowanych stanowiły osoby rozwiedzione. Stanu wolnego jako panna/kawaler wzięło udział w badaniu 25% osób i 13,2% wdów i wdowców.

7. Z zakresu jakich usług społecznych oferowanych w Gminie Jedlina-Zdrój kiedykolwiek Pan/Pani korzystał/korzystała ?

68 odpowiedzi

29,4% ankietowanych nie korzystało dotychczas z usług oferowanych przez gminę. Najwięcej bo aż 38,2 % korzystało dotychczas z usług w zakresie kultury, 29,4% z usług świadczonych przez pomoc społeczną i 25% z usług charakterze kultury fizycznej i sportu. Z usług edukacji publicznej skorzystało 19,1% mieszkańców natomiast 16,2% z usług w zakresie promocji i ochrony zdrowia. Z pozostałych wymienionych usług korzystało poniżej 10% mieszkańców.

8. Prosimy wymienić czynniki, które w Pana/Pani ocenie hamują potencjał do rozwoju wspólnoty samorządowej Gminy Jedlina-Zdrój. Razem 37 odpowiedzi

Pisownia oryginalna:

- *Zaściankowa mentalność, zajmowanie się plotkami, podejście "mi się należy"*
- *Brak zaangażowania mieszkańców; brak uczestnictwa mieszkańców w wydarzeniach i inicjatywach miejskich; brak życzliwości wśród mieszkańców; zaściankowość przejawiająca się brakiem otwartości na nowe; życie stereotypami; ograniczanie lub brak finansowania wydarzeń, inicjatyw przez samorząd które mogłyby integrować mieszkańców w interesujących mieszkańców tematyce, mierna działalność Centrum Kultury brak ciekawych ofert ze strony Centrum Kultury. Dopasowywanie oferty kulturalnej i wydarzeń sportowych pod gusta samorządowców lub wąskiej grupy odbiorców. Brak rozwoju mieszkalnictwa.*
- *Brak komunikacji między władzami, a mieszkańcami.*

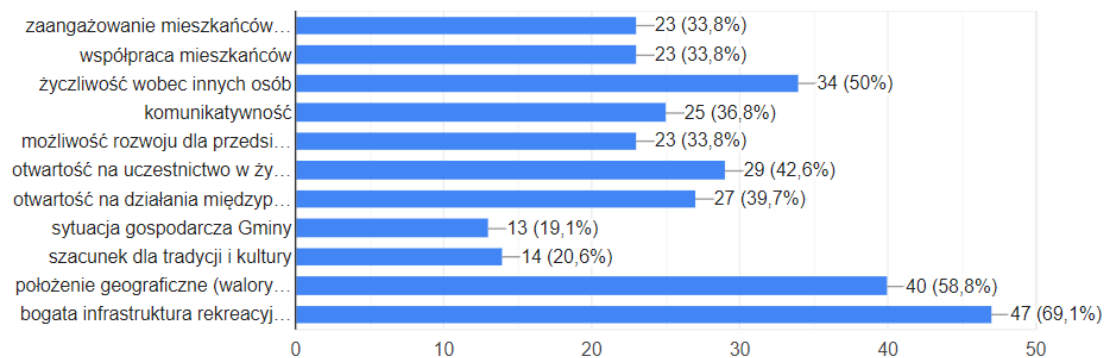
- Brak "lokalnego patriotyzmu", są osoby zaangażowane, chętne do działania ale jednak cały czas stanową mniejszość, niektóre inicjatywy tracą przez niskie zainteresowanie - ludziom się nie chce, wolą narzekać i krytykować. Jak nie pokazujemy dzieciom, że "trzeba" iść na spotkanie gwiazdkowe, to one potem nie będą uczestniczyć w żadnych tego typu wydarzeniach, a organizatorzy stracą zapał do takich działań.
- Moim zdaniem to brak współpracy mieszkańców Jedliny Zdrój
- Podejrzewam, że głównym czynnikiem jest brak pieniędzy
- mała aktywność społeczeństwa, brak komunikacji miejskiej w obrębie miasta-dalekie odległości do ośrodków kultury, brak funduszy.
- Zamknięta postawa wobec innych, brak zaangażowania w pomoc innym
- Niewielka otwartość mieszkańców na uczestnictwo w życiu społecznym
- Brak odpowiednich funduszy
- Niewystarczające środki finansowe
- Brak zaangażowania mieszkańców. Brak ciekawej oferty dla młodych osób w zakresie kultury i wydarzeń. Brak wsłuchania się w głos mieszkańców przez urzędników. Fatalny stan mieszkalnictwa budynków. Brak mieszkań. Brak komunikacji miejskiej trudno dojechać np. z Kamieńska do centrum
- Finanse
- Ludzkie, brak odpowiednich osób z odpowiednimi kompetencjami.
- Zajmowanie się atrakcjami dla osób w wieku 50+, unikanie rozwoju atrakcji dla młodzieży i osób w przedziale (20-40 lat)
- Brak środków
- Brak jasno wskazanych terenów na rozwój przedsiębiorstw przez miasto
- Brak uczestnictwa mieszkańców w kształtowaniu kierunków rozwoju miasta. Brak możliwości wypowiedzenia się mieszkańców co do tych kierunków.
- Brak uczestnictwa ludzi młodych w życiu miasta brak mieszkań brak dbałości władzy w wygląd budynków mieszkalnych brak komunikacji wewnątrz miejskiej- nie można dojechać z Jedlinki
- Słaba reklama regionu
- mieszkańcy nie potrafią docenić tego co się dzieje w mieście
- Służba zdrowia
- za mało kultury dzieci nie mają zajęć
- Małe zaangażowanie.
- Mało młodych osób
- brak zaangażowania mieszkańców
- Brak nagłaśniania tej kwestii.
- brak zaangażowania mieszkańców
- Brak możliwości współdecydowania mieszkańców w rozwój gminy.
- brak kąpieliska basenu
- za mało atrakcji dla dzieci

- brak porozumienia pomiędzy mieszkańcami, słabe godziny spotkań
- mało lokali do wynajęcia pod własny biznes, mało miejsc pracy

Powyżej przedstawiono najczęściej pojawiające się zdania w zakresie czynników hamujących potencjał rozwojowy gminy. Zdecydowanie do najczęściej wymienianych jako czynnik hamujący rozwój wskazano bierność samych mieszkańców, nie włączanie się w życie społeczne miasta, brak zaangażowania i krytykanctwo. Drugim najczęściej wskazywanym czynnikiem to finanse miasta. Wśród często wskazywanych pojawił się również brak komunikacji wewnątrzmięskiej oraz mało estetyczny stan zewnętrzny budynków mieszkalnych jak i sam brak rozwój mieszkalnictwa i brak lokali mieszkalnych. Pozostałe czynniki hamujące pojawiające się więcej niż jeden raz w wypowiedziach ankietowanych to nieciekawa oferta kulturalno-sportowa, brak ciekawych ofert dla dzieci i ludzi młodych -50.

9. Jakie czynniki uważa Pan/Pani za potencjał (możliwości) do rozwoju wspólnoty samorządowej Gminy Jedlina-Zdrój?

68 odpowiedzi

Co mieszkańcy Jedliny uważają za potencjał i w czym widzą możliwości dla rozwoju wspólnoty? Co należy poprawić i jakie działania podjąć by zwiększyć potencjał? Ponad połowa ankietowanych bo aż 69,1 % mieszkańców wskazało na bogatą infrastrukturę rekreacyjną Jedliny-Zdrój i 58,8 % za potencjał uważa walory wynikające z położenia geograficznego miasta. Jako możliwości do rozwoju upatrują mieszkańcy i wskazują na poziomie 50 % życzliwość wobec innych osób i 42,6 % otwartość na uczestnictwo w życiu miasta, a zatem wiążąc to z pytaniem wcześniejszym gdzie te właśnie płaszczyzny wskazano jako te które hamują rozwój naszego miasta, jest to obszar wymagający pracy nad jego poprawą. Ankietowani uważają że na rozwój potencjału miasta może mieć zdecydowany wpływ otwartość na działania międzypokoleniowe 39,7%, bezspornie 33,8 % uważa, że zaangażowanie, współpraca mieszkańców jak i rozwój przedsiębiorczości może również być możliwością dla tak potrzebnego rozwoju miasta.

10. Jakich form aktywności, wydarzeń i inicjatyw według Pana/Pani brakuje w Jedlinie-Zdroju? (wymień wszystkie, które uważasz za istotne).

Razem 42 odpowiedzi

Pisownia oryginalna:

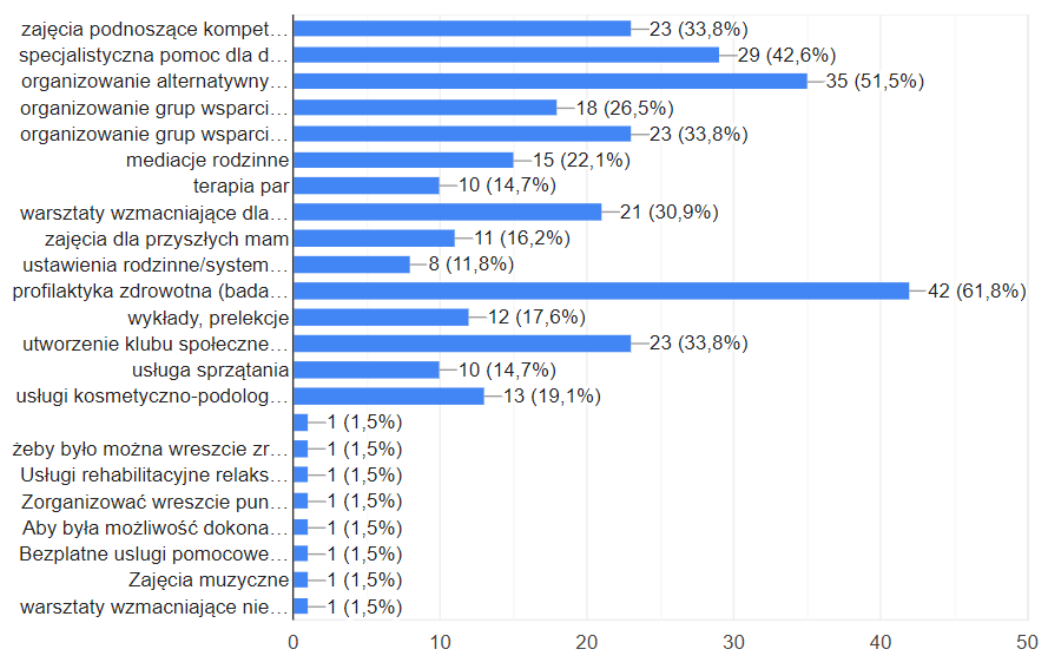
- Zabawy w plenerze dyskotek
- Park wodny, basen, nie dbanie o czynne atrakcje, nie dbanie o wykaszenie i czystość na bocznych ulicach
- miejsc dla młodzieży
- Wydarzeń rekreacyjnych angażujących całe rodziny coś na wzór potyczek rodzinnych. Rozgrywki plażowej piłki siatkowej. Uliczne rozgrywki koszykarskie. Ciekawych warsztatów angażujących młodych rodziców wraz z dziećmi. Ogólnie brakuje ciekawych ofert dla grupy wiekowej młodzieży i osób 20-40
- Inicjatyw, które międzypokoleniowa integrują lokalną społeczność
- Np. akcja typu: w niedzielę nie ma nas w domu - wypad, rajd, piknik, o różnym stopniu "trudności" - super integracja dla mieszkańców, a wiadomo, potem jeden ciągnie drugiego;)
- Kina, restauracji w centrum Jedliny
- mała ilość bezpośrednich spotkań burmistrza z ludnością w dzielnicach miasta, brak zaangażowania w usługach zdrowotnych np.: wykonywanie wyników, brak specjalistów lekarzy.
- Szkolenia (w tym płatne) służące rozwojowi osobistemu. Warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych dot. profilaktyki zdrowia, w tym zdrowia psychicznego, warsztaty dla rodziców i młodzieży dotyczące szkodliwości substancji psychoaktywnych. Zajęcia podnoszące kompetencje rodzicielskie (nauka komunikacji, porozumienie bez przemocy, rodzicielstwo bliskości). Spotkania wspierające "młode" mamy (doradczyni laktacyjna, zwiększanie świadomości w zakresie karmienia piersią, rozszerzania diety malucha, psycholog)
- Inicjatywy dla dzieci, dla rodzin, dla osób niepełnosprawnych z uwagi na ciągle jeszcze istniejące powszechnie bariery architektoniczne
- Basen całoroczny
- Inicjatywy Rady Kobiet
- Ciekawych wydarzeń sportowych czy kulturalnych. Brak zajęć dla dzieci. Brak oferty dla grupy 20-40 lat
- Koncert znanych osób
- Brak atrakcji dla młodych osób, mała liczba imprez otwartych
- Większe zaangażowanie władz w aktywizację sportowa dzieci i młodzieży, same wydarzenia biegowe to za mało
- Imprezy rozrywkowe dla młodzież.
- Zajęcia taneczne dla osób pełnoletnich
- Teatrów ulicznych
- Imprez dla dzieci
- Brak oferty dla grupy 20-50 lat

- Całkowity brak oferty dla mieszkańca 20-40
- Yoga, Ćwiczenia grupowe, zumba, spacer grupowy..
- Ograniczone usługi dla osób starszych. Mało atrakcyjne wydarzenia kulturalne w domu kultury
- Świetlice dla dzieci, miejsca spotkań dla młodzieży
- Brak atrakcyjnych wydarzeń wspólnych dla mieszkańców
- Aktywność dla nastolatków, np. zajęcia z lekkoatletyki.
- brakuje basenu
- za mało kultury dzieci nie mają zajęć
- Kulturalno-rozrywkowe
- Teatry uliczne takie jak kiedyś, promocja zdrowego stylu życia wśród dzieci w szkole i przedszkolu, warsztaty wokalne i muzyczne (mamy taką zdolną młodzież i seniorów)
- letniego basenu, dużego placu zabaw dla dzieci
- mecze piłkarskie, wydarzenia sportowe, brak basenu letniego i zimowego
- koncertów imprez kulturalnych
- Koncerty, zawody sportowe
- za mało imprez kulturalnych koncertów
- Mało ciekawych wydarzeń dla młodych i młodzieży
- kąpielisko restauracje rozrywka
- więcej festiwali
- kina aqua park
- pływanie
- mało sklepów odzieżowych obuwniczych oraz ze sprzętem gospodarczym

Mieszkańcy jednoznacznie w swych różnorodnych odpowiedziach wskazali iż brakuje ciekawych i interesujących ofert dla dzieci i młodzieży zarówno w zakresie kultury, sportu spędzania wolnego czasu. Kolejnym najczęściej pojawiającym się sygnałem jest brak ciekawych wydarzeń dla grupy wiekowej 20-40 lat, głównie koncertów adekwatnie dla grupy wiekowej. Sumując mieszkańcy wskazali na niedosyt i braki lub mało ciekawą ofertę w sferze kulturalno-sportowo-rozrywkowej. W odpowiedziach pojawia się zapotrzebowanie na kino, restauracje, sklepy inne niż branża spożywcza czy basen. Wskazali również , że warto zadbać o wydarzenia z udziałem bezpośrednim burmistrza dla mieszkańców.

11. W metryce wymieniono aktualnie realizowane usługi społeczne w Gminie Jedlina-Zdrój. Proszę wymienić, o jakie usługi należałoby rozszerzyć ofertę np.

68 odpowiedzi

Mieszkańcy w 61,8 % wskazują na potrzebę usług w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia. 51,5% wskazało na konieczność organizacji alternatywnych form spędzania wolnego czasu. 42% wskazuje na konieczność usług w zakresie specjalistycznej pomocy dla dzieci i młodzieży jak logopeda, psycholog itp. 33,8% badanych wskazało również na potrzebę organizacji zajęć podnoszących kompetencje i umiejętności społeczne i rodzicielskie oraz utworzenie klubu społecznego jako miejsca spotkań dla mieszkańców. Usługi dla rodzin jak: terapia par, wykłady i prelekcje, zajęcia dla przyszłych mam, grupy wsparcia, warsztaty wzmacniające dla rodziców również zajmują wysokie notowania do 30%

12. Jeżeli wybrał Pan/ wybrała Pani "inne poradnictwo specjalistyczne" prosimy napisać o jaki rodzaj poradnictwa chodzi.

6 odpowiedzi

- Seksuolog, neonatolog, geriatra
- Prawne
- Logopeda
- zdrowy styl życia
- lekarz pediatra

Jak widzimy poradnictwo medyczne: seksuologiczne, neonatologiczne, pediatryczne, logopedyczne, dietetyczne jest dość istotne z punktu widzenia mieszkańców.

13. Jeżeli wybrał Pan/ wybrała Pani "organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży" prosimy napisać o jaką formę, rodzaj i tematykę zajęć chodzi

25 odpowiedzi

Pisownia oryginalna:

- Warsztaty ogólnorozwojowe dla dzieci taneczne sportowe
- wycieczki w poznawaniu regionu dolnośląskiego
- Tego typu inicjatywy powinny być organizowane przez Centrum Kultury
- Integracja sensoryczna, warsztaty plastyczne, taniec, piłka dla maluszków +2, teatr, spotkania z muzyką, trening umiejętności społecznych, trening regulacji emocji
- Nauka języków obcych, lekcje tańca, akrobatyka,
- Nauka j. Obcych
- Koszykówka siatkówka warsztaty ogólnorozwojowe
- Większe wsparcie i zaangażowanie najpopularniejszy sport na świecie.
- Wycieczki turystyczne które bardziej integrują, koła zainteresowań.
- Zajęcia z j. Obcych
- Brak oferty dla dzieci i młodzieży. Korepetycje grupowe itp.
- Stała oferta wakacyjno-feryjna, kino teatr gry zespołowe siatkówka tenis stołowy wycieczki grupowe po Jedlinie pomoc grupowa w lekcjach
- Sport grupowy
- Świetlica, organizacja spotkań dla dzieci jak mają ferie zimowe lub letnie czytanie książek w bibliotece
- Zajęcia sportowe dla maluchów
- Wycieczki krajoznawcze
- świetlica miejska aby dzieci wyszły z domu
- Świetlica Środowiskowa
- wspólne wyjścia w góry zwiedzanie okolicy
- aktywne spędzanie czasu na świeżym powietrzu, spacer z aparatem,
- Brak miejsca i ciekawych propozycji dla młodzieży do spotkań
- Gry i zabawy gra podchody
- festiwale tematyczne spotkania
- moim zdaniem mieszkańcy powinni płacić połowę ceny biletów za lodowisko, park linowy, wyciąg narciarski. tak jak jest w innych miastach

Jak widać zapotrzebowanie na organizację czasu dla dzieci i młodzieży jest bardzo potrzebne w ocenie mieszkańców. Mieszkańcy wskazują głównie na organizację zajęć sportowych, organizację miejsca dla spotkań zajęć dla dzieci- świetlica, organizację półkolonii, ferii dostosowanych do możliwości finansowych mieszkańców, spacer

i aktywność na świeżym powietrzu, naukę języka obcego i organizację wsparcia korepetycyjnego dla uczniów.

14. Jeżeli wybrał Pan/ wybrała Pani "wykłady prelekcje" prosimy napisać jaką tematyką są Państwo zainteresowani.

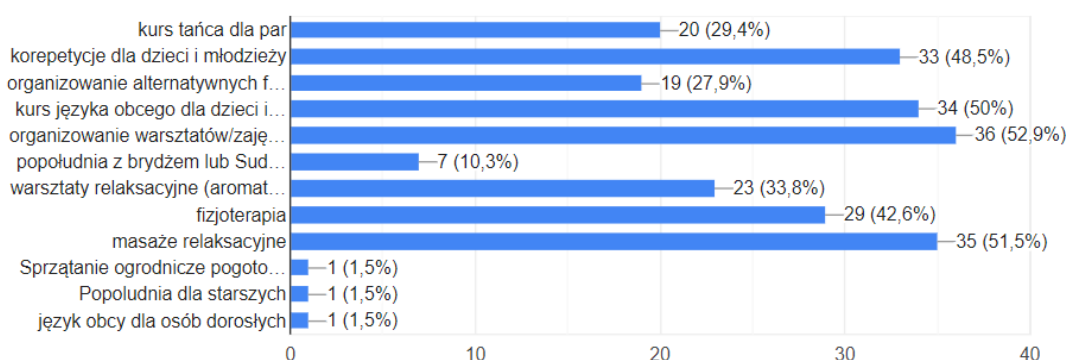
7 odpowiedzi

- Terapie holistyczne. Spotkania z ciekawymi osobami
- Z tematyką ochrony przyrody, środowiska i zachodzącymi zmianami klimatycznymi.
- Kultura, zdrowy tryb życia, bezpieczeństwo dzieci i dorosłych
- Ciekawe propozycje dobrane do grup wiekowych
- Zapraszanie znanych ciekawych autorytetów
- Zdrowy tryb życia, racjonalne żywienie, zapobieganie chorobom, prelekcje podróżnicze

Obszar zdrowego stylu życia, bezpieczeństwa, spotkania z ciekawymi osobowościami, podróżnikami i ich prelekcje – to zapotrzebowanie wskazane przez mieszkańców.

15. Wśród dotychczasowych działań popularnością cieszyły się między innymi warsztat florystyczny, kurs udzielania pierwszej pomocy, obecnie kurs samoobrony dla kobiet. Jakich działań oczekuje Pan/Pani w przyszłości?

68 odpowiedzi

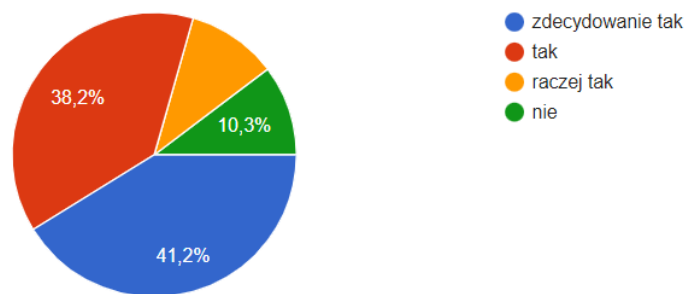
Aż 68 odpowiedzi padło w zakresie potrzeb na organizację oczekiwanych działań w przyszłości. 52,9% ankietowanych opowiedziało się za organizacją warsztatów /zajęć rozwijających zainteresowania. Nie mniej bo 51,5% wskazało również na konieczność usług relaksacyjnych jak masaże. Kolejnych 50% wykazało zapotrzebowanie na usługi edukacyjne języków obcych zarówno dla dzieci jak i dorosłych. W zakresie usług edukacyjno-pomocowych 48,5 % opowiedziało się za potrzebą umożliwienia skorzystania z usług korepetycyjnych dla

i młodzieży. Warsztaty relaksacyjne, fizjoterapia, kurs tańca dla par i organizacja alternatywnych

form spędzania wolnego czasu to kolejne potrzeby o których ok. 20% mieszkańców się opowiedziało.

16. Czy według Pani/Pana istnieje konieczność poszerzenia oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego w Gminie Jedlina-Zdrój (np. zajęć edukacyjnych, pikników, wydarzeń i małych akcji osiedlowych).

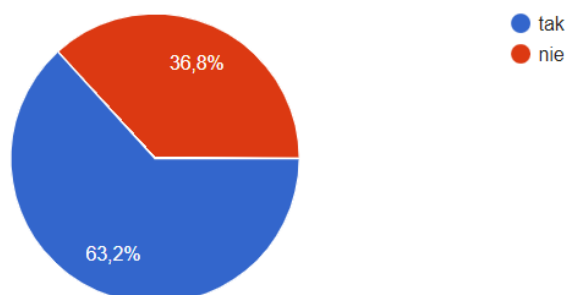
68 odpowiedzi

Na to pytanie bezwzględnie za taką potrzebą opowiedziało się 89,70% ankietowanych. Jedynie 10,3 % mieszkańców nie dostrzega takiej potrzeby.

17. Wiele usług realizowanych na rzecz społeczności lokalnej jest finansowana ze źródeł zewnętrznych, jednakże na wiele usług zaproponowanych w niniejszym formularzu ankiety nie jest możliwe pozyskanie środków zewnętrznych, czy wobec tego jest Pan/Pani gotowy/gotowa partycypować w kosztach organizacji usług/warsztatów/ zajęć.

68 odpowiedzi

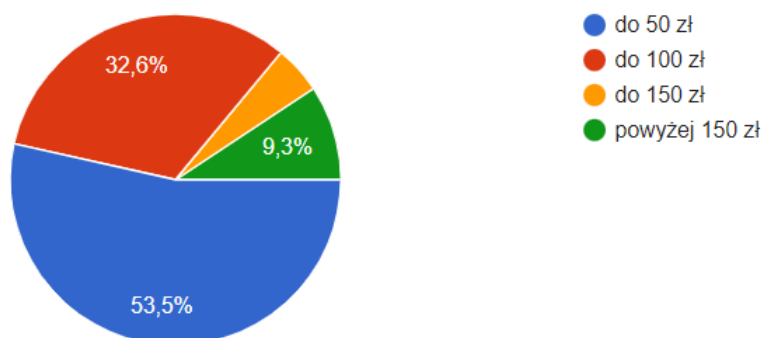

63,2 % ankietowanych gotowych jest partycypować w kosztach niektórych odpłatnych usług. 36,8 % niestety nie może pozwolić sobie na skorzystanie z odpłatnych usług społecznych.

18. Jeżeli tak to w jakiej kwocie?

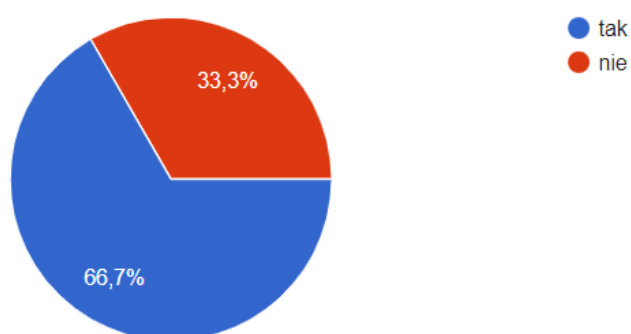
43 odpowiedzi

Z grupy 63,2 % ankietowanych opowiadających się za możliwością partycypacji w kosztach usługi aż 53,5 % może wносить odpłatność do 50 zł za usługę. 32,6 % do 100 zł, 9,3% powyżej 150 zł pozostała część do 150 zł za usługę.

19. Czy posiadając pewne umiejętności i kompetencje do prowadzenia niektórych, ciekawych warsztatów, zajęć o charakterze jednorazowym lub krótkotrwałym (nie więcej jak cykl 3-5 spotkań) gotowy byłby Pan/ gotowa byłaby Pani zgodnie z ideą włączenia lokalnego poświęcić swój czas i umiejętności dla grupy mieszkańców i poprowadzić dane wydarzenie nieodpłatnie?

66 odpowiedzi

Mieszkańcy biorący udział w badaniu aż w 66,7% są gotowi włączyć się w inicjatywy lokalne gdzie nieodpłatnie mogą wykorzystać na rzecz innych swoje umiejętności i kwalifikacje.

8. WNIOSKI Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY

Jak wspomniano na wstępie Uchwałą Rady Miasta z dnia 27 października 2022 Ośrodek Pomocy Społecznej został przekształcony w Centrum Usług Społecznych z dniem 31.12.2022 r. Jak stanowi zapis uchwały, Centrum realizuje po przekształceniu usługi świadczone dotychczas przez Ośrodek. Warto w tym miejscu podkreślić, że Ośrodek oprócz ustawowych i statutowych zadań, swoją ofertę poszerzał o niestandardowe formy działań na rzecz społeczności. Jak wynika z regulaminu organizacyjnego CUS przeniesionymi usługami są zadania z zakresu:

- 1) polityki prorodzinnej, który realizuje dział Profilaktyki rodzinnej mając na względzie dobro i szczęście rodzin – usługa pedagogiczna w tym edukacja dla rodzin, usługi informacyjno-edukacyjne
- 2) wspierania rodziny - usługa Asystenta rodziny, usługa poradnictwa w kryzysie przez Punkt Interwencji Kryzysowej (dla osób uzależnionych, współuzależnionych, doświadczających przemocy, innych sytuacji kryzysowych i traumatycznych), usługa rodziny wspierającej, usługi informacyjno-edukacyjne
- 3) systemu pieczy zastępczej – usługa asystenta rodziny, usługa –prowadzenie bazy kandydatów na opiekunów prawnych; pozostałe zadania ustawowe jak partycypacja w kosztach pobytu dzieci w placówkach pieczy zastępczej
- 4) pomocy społecznej – realizacja zadań ustawowych, programów rządowych i programów współfinansowanych ze środków zewnętrznych w tym europejskich. Do przykładowych realizowanych usług należą: usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze 75+, usługa asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, opieka Wytchnieniowa, usługa pośrednictwa w dostępie do rehabilitacji w warunkach domowych, usługa opieki zdalnej i usług pomocowych w ramach Korpusu Wsparcia Seniora.
- 5) promocji i ochrony zdrowia – poradnictwo i konsultacje dla osób uzależnionych (PIK) i dotkniętych przemocą , usługa samoobsługowej stacji diagnostyki (event EKG, ciśnienie, puls oksymetr), zdalna opieka medyczna przez Bransoletkę Życia, usługi informacyjno-edukacyjne.
- 6) wspierania osób niepełnosprawnych – usługi opiekuńcze na mocy ustawy o pomocy społecznej i innych programów, usługa opieki wytchnieniowej, usługa asystenta osoby niepełnosprawnej, usługa pośrednictwa w dostępie do rehabilitacji w warunkach domowych;
- 7) Kultury – usługa organizacji jednorazowych wydarzeń okazjonalnych, tematycznych w ramach prowadzonej działalności.
- 8) ochrony środowiska – ściśle wg. zadań przypisanych dla pracowników socjalnych –usługa informacyjna, kampanie informacyjno-edukacyjne
- 9) reintegracji zawodowej i społecznej – usługi Klubu Integracji Społecznej
- 10) Wsparcia seniorów – poprzez usługi w Klubie Seniora
- 11) Wolontariatu – poprzez usługi świadczone przez Centrum Wolontariatu w tym edukacyjne i pomocowe dla obywateli Ukrainy , usługę wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego czy usługę dostarczenia odzieży.

Jak widać Centrum Usług Społecznych przejęło zadania dotychczas świadczone już przez Ośrodek Pomocy Społecznej w dość szerokiej ofercie. Jak wykazują jednak mieszkańcy w przeprowadzonym badaniu dostrzegają oni ogromne deficyty w usługach świadczonych przez miasto. Jak wykazaliśmy w raporcie oferta usług świadczonych przez jednostki miejskie jest dość obszerna zarówno w kulturze, rozrywce, sporcie, wspieraniu rodziny- organizacji czasu wolnego dla dzieci, jednak nie spełnia ona do końca oczekiwań mieszkańców. Uznają oni bowiem, że dotychczasowa oferta nie wpisuje się w ich zainteresowania i potrzeby. W związku z powyższym należy rozważyć przeorganizowanie dotychczasowych kierunków działań instytucji kultury, oświaty przy wsparciu organizacji pozarządowych do świadczenia usług adekwatnie do potrzeb mieszkańców. Mieszkańcy w ogromnej swej części chcą współuczestniczyć w życiu samorządu dlatego zasadnym zdaje się wsłuchanie w ich głos w kreowaniu oferty z zakresu tych obszarów usług dla mieszkańców, o których mowa w badaniu. W zakresie usług świadczonych przez CUS nie występuje dodatkowe zapotrzebowanie w stosunku do już realizowanych, jednakże przy organizacji usług edukacyjnych jak warsztaty należy kształtować ich tematykę do wykazanych potrzeb i zainteresowań mieszkańców. Obok identyfikowania systemowych i różnorodnych zjawisk związanych z potrzebami w zakresie usług społecznych, badania przyniosły dodatkowo dążenia, istotne z punktu widzenia organizacji, które zajmują się usługami w gminie. Poniżej zamieszczamy pożądane cele i pilne sprawy do załatwienia, jakie zostały wskazane przez rozmówców:

- *Brak komunikacji miejskiej trudno dojechać np. z Kamieńska do centrum*
- *Brak stałego miejsca dla pobytu poza lekcyjnego dzieci i młodzieży*
- *Brak oferty kulturalnej, rozrywkowej dla osób w przedziale wiekowym 20-40 lat*
- *Brak miejsca i ciekawych propozycji dla młodzieży do spotkań*
- *Brak wydarzeń rekreacyjnych angażujących całe rodziny*
- *Fatalny Stan mieszkalnictwa budynków. Brak mieszkań.*
- *Brak spotkań Burmistrza Miasta z mieszkańcami w poszczególnych dzielnicach/rejonach miasta*
- *Brak jasno wskazanych terenów na rozwój przedsiębiorstw przez miasto*
- *brak opieki medycznej, niezadowolenie ze świadczonych usług przez jedyną placówkę zdrowia*
- *Niezrozumienie i nieświadomość mieszkańców dla obecnego kształtu i działalności Centrum Usług Społecznych*

Jak wspomnieliśmy również na wstępie oprócz badań ilościowych w formie ankiet, odbywały się również spotkania dyskusyjne i warsztaty z wybranymi grupami. Do tych należą: seniorzy, organizacje pozarządowe i przedsiębiorcy.

Podczas zrealizowanych warsztatów zidentyfikowane zostały kluczowe bariery korzystania z usług społecznych w mieście Jedlina-Zdrój. Pierwszą z nich są trudności komunikacyjne, rozumiane jako brak dostępu do informacji na temat możliwości skorzystania z lokalnej oferty. Przedstawiciele różnych grup uczestników warsztatów deklarowali, że nie czują się

wystarczająco poinformowani na temat dostępnych usług społecznych, brakuje wiodącego źródła wiedzy w tym obszarze, ponadto badani deklarują, że informacje docierają do nich z opóźnieniem (często są to relacje z wydarzeń, które już się odbyły). Istotną barierą jest również transport publiczny, a więc ograniczone możliwości przemieszczania się między dzielnicami na terenie miasta Jedlina-Zdrój (dla osób nieposiadających własnego środka transportu). Co istotne, gmina jest obszarem dość rozległym terytorialnie, a możliwości dojazdu do tzw. „centrum” lub „uzdrowiska” gdzie odbywa się większość działań jest ograniczona (jako przykład podawano m.in. Jedlinkę czy Kamieńsk). Kolejnym czynnikiem ograniczającym możliwości świadczenia i – co za tym idzie – korzystania z usług społecznych są kwestie infrastrukturalne, przede wszystkim lokalowe.

W świetle wyników badania widać, że w gminie Jedlina-Zdrój brakuje miejsc, w których tego rodzaju usługi mogłyby być realizowane – mowa o miejscu spotkań dla dzieci i młodzieży pod nadzorem opiekuna- świetlica. Jako pozytywny przykład przywoływano nowy budynek CUS, natomiast zwracano uwagę na niewykorzystaną optymalnie bazę lokalową Centrum Kultury (w odniesieniu do potrzeb).

Spotkanie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prywatnymi działającymi w obszarze usług pozwalają na sformułowanie następujących wniosków.

9. REKOMENDACJE W ZAKRESIE OFERTY USŁUG SPOŁECZNYCH

Realizacja działań na rzecz mieszkańców gminy Jedlina-Zdrój przez ofertę Centrum Usług Społecznych w Jedlinie-Zdroju to przede wszystkim koncentracja na tych obszarach, które ustawa o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych z dn. 19 lipca 2019 definiuje następująco:

- wspieranie rodziny,
- kultura i edukacja

Wymienione obszary są rezultatem odpowiedzi mieszkańców w przeprowadzonej diagnozie potrzeb i potencjału. Obszary te wskazywane były przez badane osoby najczęściej, jako te, w ramach których dostrzega się największe deficyty w gminie i stanowią potrzeby wymagające działania i organizacji. Istotnymi obszarami działalności CUS w oparciu o wyniki przeprowadzonej diagnozy, powinny być także działania z zakresu:

- usług promocji i ochrony zdrowia,
- wspierania aktywności obywatelskiej,

Pomimo dużej rozpiętości tematycznej obszary te mogą się wzajemnie uzupełniać, co wzmocni skuteczność interwencji Centrum Usług Społecznych w gminie Jedlina-Zdrój, a równocześnie pozwoli na zaangażowanie przedstawicieli spoza sektora JST czyli organizacji pozarządowych, prywatnych przedsiębiorstw i osób indywidualnych.

Aby efektywnie realizować działania na rzecz odbiorców usług społecznych ważna jest również strategia włączająca sektor pozarządowy jako jednego z partnerów w działaniach na rzecz mieszkańców. Podobnie współpraca trójsektorowa (realizowana we współpracy przedstawicieli samorządu, sektora pozarządowego i biznesu) stanowić może przestrzeń wypełniającą deficyty w zakresie m.in.:

- opieki krótko i długoterminowej,
- rozwoju usług rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami,
- organizacji czasu wolnego młodzieży niepełnoletniej i pełnoletnich osób z niepełnosprawnościami.
- kreowania przestrzeni dla aktywności obywatelskiej

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wyznaczono następujące kierunki działań Centrum Usług Społecznych w Jedlinie-Zdroju, jednakże co warto podkreślić na dzień przekształcenia jednostki były one już realizowane przez ówczesny Ośrodek Pomocy Społecznej, o czym stanowi Uchwała o przekształceniu jednostki:

1. Polityka prorodzinna i wspieranie rodziny - działania takie jak:

- działania profilaktyczne dla rodziców i opiekunów w postaci: warsztatów, szkoleń, spotkań
- przeprowadzanie kampanii społeczno-edukacyjnych między innymi dotyczących przemocy w rodzinie.
- realizację usług w postaci warsztatów dla rodziców/opiekunów i dzieci.
- realizacja usług dla seniorów (klub seniora, organizacja czasu seniorom)

2. Wspieranie osób z niepełnosprawnością i ich rodzin - w szczególności rozwój oferty wspierającej w formie m.in.

- usług opiekuńczych,
- specjalistycznych usług opiekuńczych,
- rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnością.

3. Promocja i ochrona zdrowia

Ze względu na wskazywaną w trakcie badań trudność w dostępie do specjalistów z zakresu służby zdrowia, planuje się organizację szkoleń, kursów i przedsięwzięć nastawionych na profilaktykę prozdrowotną. Ważnym kierunkiem będzie także nastawienie na przeciwdziałanie niepożądanym zjawiskom dotyczącym dzieci i młodzieży jak przemocy i uzależnień od substancji oraz uzależnień behawioralnych. Planuje się również większą uwagę skupić na działaniach pomocowych w dostępie do opieki specjalistycznej, poprzez pomoc w wyszukaniu specjalisty, umówieniu wizyty co traktujemy jako usługę pośrednictwa dla naszego CUS.

Aktywność obywatelska

Kluczową rolą CUS w zakresie aktywności obywatelskiej powinno być wspieranie zarówno grup inicjatywnych, jak i funkcjonujących w gminie NGO i grup nieformalnych/zadaniowych czy inicjatyw obywatelskich. Wsparcie i ukierunkowanie aktywności społecznej może przyczynić się w przyszłości do wypracowania partnerstwa na poziomie gminy i instytucji społecznych, dzięki któremu możliwe będzie elastyczne i adekwatne do zgłaszanych potrzeb dostarczanie usług społecznych mieszkańcom.

5. Edukacja

Oprócz oferty kształcenia formalnego dostępnego na terenie gminy, ważnym elementem działalności CUS będzie wsparcie edukacji pozaformalnej i nieformalnej, na przykład w postaci działań nastawionych na wzmacnianie więzi międzypokoleniowych oraz transmisji kultury, wartości i postaw między pokoleniem dzieci, rodziców i dziadków. Ponadto w CUS w ramach edukacji postawimy na profilaktykę w każdym obszarze życia społecznego. W tym celu prowadzone będą różnego typu warsztaty edukacyjne, pogadanki, wykłady i wartościowe spotkania.

6. Kultura i rozrywka

Rolą CUS w obszarze kultury i rozrywki będzie zarówno integracja i promocja oferty dostępnej w funkcjonujących na terenie gminy instytucjach. CUS może być także zapleczem wspierającym inicjatywy oddolne mieszkańców i ich instytucji.

Proponowany powyżej zakres działań traktować należy jako obszar otwarty. CUS to bowiem podmiot, który na bieżąco reaguje na zmiany społeczne oraz analizuje zakres zapotrzebowania na poszczególne usługi, poszukuje nowych rozwiązań i stara się integrować potencjały instytucji funkcjonujących w jego otoczeniu. Pozostałe uwagi wynikające z raportu w zakresie potrzeb w obszarze kultury, rozrywki przekazane zostały jednostkom funkcjonującym na Terenia Miasta Jedlina-Zdrój w tym obszarze.

7. Promocja działań

Podjęte zostaną działania w zakresie dotarcia do odbiorców usług poprzez przygotowanie strategii komunikacji i promocji Centrum Usług Społecznych.

Organizacja Centrum Usług Społecznych powinna odpowiadać kluczowym, zdefiniowanym w trakcie badań obszarom w gminie Jedlina-Zdrój, w ramach których realizowane będą:

1. Koordynacja dostępnych usług społecznych na terenie gminy oraz bieżące ich monitorowanie
2. Pośredniczenie w organizacji usług i ich realizacji przez usługodawców.
3. Integracja i rozpoznanie podmiotów świadczących usługi społeczne w gminie oraz łączenie dostępnej oferty w pakiety usług..

4. Interwencja poprzez realizację usług społecznych, w tym w szczególności usług pomocy społecznej, zabezpieczenia społecznego, a także wsparcia kryzysowego.
5. Wsparcie zewnętrzne w ramach którego Centrum występuje jako podmiot świadczący pomoc i wsparcie rodzinom.

Promocja działań CUS powinna być odpowiedzią na stwierdzone sposoby wymiany informacji w gminie, czyli wykorzystywać współczesne trendy i kanały komunikacji. Z przeprowadzonych badań wynika, że znaczna część mieszkańców gminy chętnie poszukuje informacji (m.in. o lokalnej ofercie usługowej, kulturalnej oraz ofercie wsparcia) w mediach elektronicznych. Dlatego niezbędne będzie uwzględnienie działań promocyjnych prowadzonych poprzez media społecznościowe, stronę internetową.

Ze względu na duże zróżnicowanie potencjalnych odbiorców oferty CUS, nie bez znaczenia będzie także wykorzystanie zróżnicowanych form i kanałów komunikacji jakimi są plakaty, ulotki czy e-dziennik.

10. PODSUMOWANIE

Centrum Usług Społecznych w Jedlinie-Zdroju powinno zmierzać do tego, aby jego oferta nie była kojarzona wyłącznie z pomocą społeczną, czy wsparciem tylko dla osób potrzebujących pomocy. Powinna to być instytucja wszechstronna, która z definicji i racji pełnionych zadań, jest w pewnym sensie organizatorem życia społecznego w gminie. Potrzeby zgłaszane przez mieszkańców wynikające z diagnozy w zakresie należącym do jednostek organizacyjnych miasta takie jak w zakresie kultury, rozrywki czy sportu oraz oświaty i organizacji zajęć pozaszkolnych zostały przekazane na spotkaniu z jednostkami i organizacjami tym jednostkom.

Diagnoza opracowana przez:

1. Joanna Fornalska
2. Dagmara Dynak